

JÓ SZERENCSET

MŰSZAKI, Bányászati és Kohászati Heti Szaklap.

III. évfolyam.

41. szám.

1910. július 24.

Szerkeszti:

LITSCHAUER LAJOS
kir. bányatanácsos.

Szerkesztőség és Telefon:
o kiadóhivatal: Szerk.: 4.
Kiadóhiv.: 5.
Selmeczbánya Nyomda: 29.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ára: egy évre 12 K.

Az előfizetés megkönnyítésére havi 1 K részleteket is elfogadunk. A megrendelésre vonatkozó aláírások egy évre kötelezők.

TARTALOM: A düsseldorfi nemzetközi bányászati és kohászati kongresszus. — Félórás mentőkészülék. — Szemle. Bányaművelés. — Bán, a- és földméréstan. — Gépészet. — Vegyések. — Közgazdaság. — Közgazdasági hírek. — Piaczi hírek. — Versenytárgyalások. — Hírek. Személyi hírek. — Híradások. (3 rajzzal). — Bányászegyesületek. — Bányahatósági ügyek. — Társadalmi hírek. — Hírek a külföldről. — Munkásügyek. — Szakoktatás. — Irodalom. Lapszemle.

A közlemények csakis a forrás megjelölésével vehetők át.

A düsseldorfi nemzetközi bányászati és kohászati kongresszus.*

(Folytatás a 794. oldalhoz).

Trippe bányagazgató, (Dorstfeld) ama tapasztalásokról számol be, melyeket Dorstfelden a fejtőpászták átnedvesítése alkalmával, és a *Meissner-féle hidraulikus szénrepszítés használata* közben szereztek. Miután a Meissner-féle repszítő-módszert általános vonásokban ismer-teti, áttér annak szerkezeti részleteire s kiviteli módjaira. Az eljárásnak lényege az, hogy a fejtőpásztát fúrásokkal támadják meg, a melyekbe 20 és több *Atm.* nyomás alatt álló vizet szorítanak be. A nagy nyomással beszorított víz egyrészt a szénpornak a képződését teszi lehetetlenné, másrészt pedig a szénpadnak a tömött összszefüggését is meglazítja. A robbasztás ezután 25%-al kevesebb robbantó-anyagot fogyaszt, a lövőmunka is veszélytelenné válik, mert a szénpor meg van nedvesítve, a robbanó gázokat pedig a víz nyomása a szén likacsaiból kiszorította. Az üzem költségeit, az új eljárás, nem csökkenti.

A gyakorlati kohászat tárgyköréből vett előadásanyaggal a kongresszus második napján szerepeltek: *Heyn E., Irresberger C., Mauritz O., Ortman H., Puppe I.* és *Schück B. Dr.*

Heyn E. tanár (Gross-Lichterfelde) a roszdakérdés tisztázásához szolgál érdekes adatokkal, a midőn több évi megfigyelései s kísérletei alkalmából összeállított jegyzeteinek kivonatát mutatja be a hallgatóságnak. A szóban forgó megfigyeléseket *Heyn, Bauer O.* tanárral együtt

* Kivonatosan a »Deutsche Bergwerkszeitung« 1910. évi 142. és köv. számaiból.

végezte a k. anyagvizsgáló állomáson Gross-Lichterfeldeben. Kísérletek közben csak tisztára csiszolt vasfelületekkel dolgoztak és védőburkolattal, hengerlő- vagy öntőhártáival fedett tárgyakat nem tettek vizsgálát tárgyává. Különböző is korlátolt határok között mozogtak, a melynyiben csupán csak víznek és vizes oldatoknak a vasra gyakorolt támadó hatását tanulmányozták.

Az öntészetnek Németországban való jelenlegi állását ismerteti Irresberger C. kohómérnök, a ki előadását avval kezdi meg, hogy az öntészet Németországban már nem az a mostohagyermek az iparnak, a mely régente volt, amennyiben ma már egész sora létesült a nagyszabású öntőműhelyeknek. Annakelőtt az öntés súlypontját a mintázók-nak rátermettsége képezte; jelenben a gépészeti berendezések költséges felszerelése adja meg az öntőmű versenyre képességének a kritériumát. Az öntészet fejlődése terén két egymással ellentétes áramlat küzd egymással. A nagyvasolvasztók öntőművei az öszzses öntőfajtákat magukhoz rakadni törekcsenek, hogy nagyszabású üzemkeretekben dolgozva, üzemköltségeket takarítsanak meg; a tiszta öntőművek főtörekvése ellenben a speciálizálózódás avval a célzattal, hogy lehető legnagyobb munkateljesítést érjenek el. Németországban ma 1560 üzembn 120000 öntőmunkás dolgozik, a kik évente átlag 275 millió *q* öntvényt gyártanak, melyek fél milliárd koronánál több értéket képviselnek.

Mauritz O. főmérnök (Nürnberg) *az aczélművekben használatos fűvógépek különböző rendszereinek gazdaságos üzemét* megállapítandó, beható számadásokat mutat be, hogy a gőzzel hajtott dugattyús, gázzal mozgatott és elektromosan hajtott ramácsos fűvógépeket az ökonomikus üzem nézőpontjából egymással öszzzehasonlíthassa. A megejtett vizsgálatok és kísérletek megokolásából kitűnik, hogy a gáz-centrálékat illeti az elsőség.

Ortmann H. igazgató (Völklingen) a *hengerlősorok szerkesztése körül az utolsó tíz év folyamán történt konstruktív újításokról* számol be. Az újítások, a melyekre szóló rámutat: 1. a tulajdonképpeni hengerlőszerkezetek, 2. a transzmissziók, 3. a hajtóképek, 4. a tuskó tovaszállító berendezéseinek javító módosításaira vonatkoznak.

Puppe J. mérnök dr. (Dortmund) előadása *a hengerlés technikája terén, Németországban, legújabb szerzett tapasztalatok* körzetében mozog. A hengerlő-művek mérnökei a legújabb időben igen sok munkát fordítanak azoknak az eddigelé még nem tisztázott folyamatoknak a kiderítésére, melyek a hengerlés munkája közben szerepelnek. Itt a szereplő erők működése mikéntjét és a jelenségek egymásból folyását kell megállapítani. Előadó a német vaskohászok egyesületének megbízásából, a hengerlő-sorok erőszükségletének a megállapítása céljából beható kísérleteket végzett. A kérdések tisztázása még sok munkát, időt és fáradságot fog követelni.

A hidrogén fejlesztésének új módszeréről és a hidrogéngáznak a fémek-tehnikájában való hasznosításáról értekezik Schüch B. Dr. A Dr. Frank A. tanár és Dr. Caro által, — kieszelt és Linde C. tanár közreműködésével kidolgozott új eljárásnál, kiindulás-alapúl a vízgáz szolgál, a melyet a szénsav eltávolítása és kompreszsiója után, folyós levegővel hűtenek. Ez által, a szénoksid és nitrogén, valamint a hidrogénben tartalmazott kén- és foszfor-vegyületek kvantitatív módon és folyós állapotban kiválnak. A visszamaradó termék 95% hidrogént, 3—4% szénokszidot, 1—2% nitrogént tartalmaz. A szintén visszamaradó szénoksid (85%) a gázgépben elégethető lévén, a telep erőszükségletét fedezi. A hűtés célzatával előállított folyós levegőből, rekifikáció útján, tetszőleges mennyiségű tiszta oxzigént lehet termelni. Az eljárás, mert az oxzigént és a hidrogént egyidőben és egy készülékben, még pedig igen olcsón termeli, technikai üzemekben való hasznosításra, méltán számíthat.

Nagyon értékesek voltak és így méltán igen nagy érdeklődést keltettek: Gillhausen W., Toisten A., Richarme E., Ruer Rudolf Dr. és Schütz E., Thallner O., és Winter H. Dr., a kohászat elméletéből vett előadásai, melyeknek sorát:

Gillhausen W. mérnök dr. (Aachen) ama kísérleteknek az ismeretetésével nyitotta meg, a melyeket előadó Aachenben a technikai főiskola vaskohászati intézetében *a vasnagyolvasztó angag- és hőegyenlegének megállapítása* célzatával végzett. A vizsgálatok tárgyát oly vasnagyolvasztók képezték, a melyek tükörvas, aczévas, hématit- és thomászvas-gyártására voltak üzemben. Az eredményeket igen áttekinthető modorban összeállított számszerű táblázatok szemléltették. Toisten A. (Aachen) *a termikus kezelésnek a vas szemmagyságára való befolyásáról* értekezik. Vizsgálat tárgyát szénanyagban szegény vasfajták képezték, a melyek huzamosabb ideig voltak 1000, 850, 700, 600, 500 és 400 fokon tartva. Bebizonyosodott, hogy már 400 fokon is megállapítható a szemmagyság megnövekedése, mely 700 fokon a legintenzívebb és leggyorsabb lefolyású.

A vasnak szénanyag jelenlétében történő foszfortól mentesítéséről beszél Richarmé E. (Zarizinsky-Szawod). Előadó tévedésnek minősíti azt a felfogást, mely szerint a vasnak tökéletes foszfortól mentesítése csak a szénanyagnak elégetése útján érhető el. Egész általánosságban közel egész biztos eredménnyel el lehet érni a nyers-vasnak, kovácsoló-vasnak és aczélnak foszfortól mentesítését, bár jelen legyen ott a szénanyag vagy nem, ha a kellő feltételek betartására figyelemmel vagyunk. Richarmé előadásában ezeket a feltételeket közelebbről vázolja.

Ruel R. dr. tanár és Schütz E. (Aachen) a k. technikai főiskola vaskohászati intézetében a *vas-nikkel-szisztémának* újabb vizsgálatát

végezték, miközben viszonylagosan igen tiszta anyagokkal dolgoztak. Az olvadákok az idő előtt való lehülésre nem mutattak hajlandóságot úgy, hogy az olvadás szerkesztési görbéjének irányvonalát nagy pontossággal meg lehetett állapítani. A görbének egyetlen *egy* ága van, a melynek *egy* a minimuma. Az olvadáspontja a növekedő nikkeltartalom arányában a vasnak $1502^{\circ} C$. hőfokon fekvő olvadáspontjától a 70 %-os nikkeltartalomnál fekvő ($1435^{\circ} C$) minimumig állandóan eszik, hogy innen lassan ismét a nikkeltartalom $1451^{\circ} C$, olvadás hőfokáig emelkedjen. A kísérletek további folyamán még azt is megállapították, hogy az öszszes vas-nikkeltartalomtól, úgy olvadás, mint megmerevedés közben, egységes anyagok módjára viselkednek.

A termikus effektus metallurgikus folyamatok és kristályosodás közötti vonatkozásokat, amennyiben a bázikus és savas elektro-olvasztó-folyamatokra vonatkoznak, igen alaposan tárgyalja *Thallner O.* igazgató (Remscheid). Habár a villamos áram az elektro-kemenczében csakis a hőforrás szerepét viszi, — még sincsen minden jelentőség nélkül, hogy e hőforrásnak a bevezetése mi módon történik. Előadó ezen állítását hosszabb elméleti fejtegetés keretében okolja meg, ami közben arra is felhívja az érdekelt szakemberek figyelmét, hogy mindazon adások, a melyek bázikus elektro-kemencze-tüzelőhelyen alacsony hőmérsékletekben kerülnek beolvasztásra, szövözetükben egyenetlenek, fizikai tulajdonságaik nézőpontjából pedig alacsony értékűek. Adások ellenben, a melyek magas hőmérsékletekben és a hőnek lassú fokozása mellett kerülnek beolvasztására szövözetük minősége és fizikai tulajdonságaik tekintetéből a legjobb tégely-aczéllal legalább is vetekedhetnek. A savanyú tüzelőhelyen dolgozó munkafolyamatokkal szemben fellépett nehézségek már le vannak küzdve olyanyira, hogy ma, bázikus és savas tüzelőtereken egyaránt jó eredményeket lehet elérni.

Winter H. dr. (Bochum), *a cinkezésnek a drót szilárdságára való befolyásarról* értekezik. A drótok tüzes állapotban történt cinkzése, savas vizek ellen igen jó védelmül szolgál, csak hogy a drótok szilárdsága, különösen a torzió-hatásokkal szemben ilyenkor sok esetben jelentékenyen csökken. Ilyenkor a vizsgálatok beigazolták, hogy a drót vasfelülete s a cinkbevonat között vaszink-ötvözetből álló réteg vált ki. Miután e vaszink-ötvözetek igen merevek, feltehető, hogy ezek és a forró cinkfürdő által a drót anyagában előidézett szövözetési változások okozzák a tüzesen cinkezett drót szilárdságban való gyöngülését.

(Folytatjuk.)

Félórás mentő-készülék.

Irta: *Kállai Géza.*

Alig egy hónapja, hogy hírt adtunk a hosszú időre munkaképes mentő-készülék elkészüléséről, s immár ugyancsak az agilis Dräger-műveknek köszönhető a legújabb fenti elnevezéssel piacra bocsátott mentő-készülék. Félórás mentő-készülék? Lehet-e az ilyennek csak némi gyakorlati értéke is? Van!

Ez azon, oly sokáig hiába keresett kis készülék-szerkezet, mely könnyű kezelhetősége mellett bizonyos meghatározott munkaidőre, sőt veszélyek esetén szoros értelemben vett mentésre is hivatva van; természetesen a rövid ideig tartó használati képességének számbavételével. Tudott dolog, hogy az ily készülék szerkesztésénél számos problémát kellett megfejteni addig, míg valamely valóban használható készüléket lett lehetségessé a gyakorlatnak nyújtani. Nagyobb, komplikáltabb, a végsőig kiképzett mentő-készülék szerkeztése már több gyárnak sikerült kisebb-nagyobb mértékben; de kis méretű, könnyen kezelhető készüléket és főleg olyat, mely a veszély perceiben bennünket cserben nem hagy, működésében zavar nem keletkezik, sokkal nagyobb szerkezeti nehézséget okoz, ha nem is konstruktív szempontból, hanem fiziológiai oldalát nézve a kérdésnek. Ezen készülékkel a lehető legkevesebb anyaggal a lehető legnagyobb hatást sikerült elérni elanynyira, hogy az alig 6 kg. súlyú készülékkel 9000 mkg. munka elvégzése csekély félóra alatt lehetségessé lett; bár a célát tekintve, melyet e készülék elérni hivatott, aligha fogjuk a vele végezhető munka méterkilogrammait mérlegelni; azonban megnyugtató lehet annak tudata, hogy a mentő elég tekintélyes munkatartalékot hord magával.

És bár e készülék főleg a tengerészet, tűzoltóság, szövő- fonó-gyárak, valamint kémiai ipartelepek céljait kívánja szolgálni, a bányászatban, továbbá a vas- és fémkohászatban is jó hasznát fogják venni. Hiszen ha meggondoljuk, hogy a robbanást szenvedett bányában a rendszeres mentési munkák megkezdéséig egy óra is eltelhet, — amint hogy több is eltelik, — mert a nagy kétórás készülék felvétele, kipróbálása, a csapat összeállítása stb. stb. mind időt igényel, ily kis készülékkel 30" alatt felszerelt két-három ember leszállva a légáramlás helyes irányításáról hamarosan gondoskodhat, kisebb munkát is végezhet és visszatérhet. A rendes felszerelésű csapatnak lesz azután feladata azt, a mit az első futólagosan végeztek megvizsgálni, kiigazítani. A kohászatban pedig a füstcsatornák tisztítása az életbiztonság veszélyeztetése nélkül csakis az ilyen apparátus segélyével lehetségessé. Ezen lehetőséget is számbavéve a készülék úgy van szerkesztve, hogy az oxzigen óvatos használatával munkaképessége 1 órára is meghosszabbítható. Természetesen ezt sem szabad túlságba vinni. Tapasztalatból is-

meretes, hogy általános a hajlandóság a készülékek munkaképességét a végsőkig kihasználni, mivel annak veszélye is karöltve jár, hogy a legszélsőbb munkatartamot az időbeosztás alapjának tekintik. Hogy ennél a mentő élete veszélyeztetve van tagadhatatlan; és éppen ez adott a gyártó cégnek okot arra, hogy készülékét szoros értelemben vett »Félórás mentő-készülék«-nek nevezze. Nagy azon áldozatok száma, kik rövid ideig is bár romlott levegőben tartózkodva elpusztultak (pl. az 1908. évben a ghimesi Szent Anna szénbányában a kutató-aknában a hirtelen fellépet szénsavra utalok); de amit elkerülhettek volna egy mentő-készülék használatával. De kitűnő szolgálatokat teljesíthet ezen új készülék az alagúton, tárón, altárón haladó gőzmozdonyú vonatoknál is, még azon esetben is, ha azok füstkondenzátorokkal volnának felszerelve. (Pereces).

Szóval mindenütt, hol mérgező gázok keletkeznek, könnyen tűz ütethet ki, alkalmazandó; és épen úgy mint a vízfecskendő, hidráns, üvegfedelű ládában, szekrényben helyezendő el.

A készüléket magát a katona kenyérsákjához hasonlóan kell viselni. Réseit a $35 \times 35 \times 12$ cm. méretű tárcsa alakú vivőszerkezet és az ebbe szerelt finiméteres nyomásszabályozó szeleppel ellátott oxzigenhenger, regeneráló-anyag (hátitöltény), légsővek, légszák és csutora képezi. A 30" alatt felöltött készülék zárószelepét megnyitva automatikusan egyenletes menynységben kapja a mentő a szükségelt levegőt. A marógázok ellen, a szemet légpárnás szemüveg védi. Az elhasznált regeneráló-anyag kicserélése 5, az oxzigenhengeré 30 másodpercet kíván.

A felsorolt jó tulajdonságokhoz hozzájárul alacsony — 180 koronányi — ára is, amivel a Dräger-művek készülékük nagy elterjedését kívánják előmozdítani.

Szemle.

Bányamívelés. | **Lokomotívok tüzelés nélkül**, mint ismeretes, különösen tárókon és folyosókon való szállítás céljait szolgálják sikeres módon ott, ahol a tűzveszélyességre s a füstkérdésre való tekintettel a közönséges lokomotívok használása nehézségekbe ütközik, vagy mint robbanó gázokkal küzdő szénbányákban, egyszerűen lehetetlen. Ilyszerű lokomotívok főalkotórészét oly zárt és vízzel megtöltött hengerkazán (a felvevő vagy recipiens) kepezi, melyhez a gőzt, valamely staczióner kazán-telepből, vezetik. Az ilyes, tüzelés nélkül való lokomotívok egyik típusát a *Henschel & Sohn*, kaszszeli cég gyártja, és arról nevezetes, hogy üzemi- és fentartás-

költségek tekintetéből igen gazdaságosan dolgozik. Kiszolgálásuk igen egyszerű úgy, hogy vezetésükre bármely egyszerű munkás könnyen betanítható. *Bk.* (9.)

Bánya- és földméréstan. | Rétegmutató. E készülék arra

van rendelve, hogy segítségével ama sokoldalú feladatok, a melyek a bányász gyakorlatában, a térbeli viszonyok megállapítása tekintetéből felmerülnek, — számítás és szerkesztés nélkül, tisztán szemléleti módon megoldhatók legyenek. Valamely köralakú, fok- és tájoló-beosztással ellátott horizontális tárcsának középpontjába tengely van állítva, — mely körül két négyszöges táblát lehet csapokon elfordítani. Mindakét táblán a derékszög beosztása látható. A derékszögek csúcspontja s függőleges szára közös úgy, hogy az osztások egymással szimmetrikusan szembe fekszenek. Az osztó-sugarak fokonként, az egész mezőn át vannak húzva. A vertikális táblák, felső szintes élük mentében hosszszanti beosztással vannak ellátva úgy, hogy e beosztás zéró-pontja a tengelyben fekszik. Egyező módon vannak a tolokák-nak nevezett vertikális léczek is beosztva. Ezek alsó széleiken csúcsban végződnek és fejrészükkel a függőleges táblák felső széle mentében eltolhatók. Hogy a készüléket a horizont féle laposan lejtő szögsugarak számára is használni lehessen anélkül, hogy túlságosan nagyra kellesék készíteni, a tetőponthoz közel, vízszintes vonal van húzva, melylyel még a laposabban dőlő sugarak is metszésbe jöhetnek. Minden vertikális táblán tehát két szögbeosztás van, amelyek közül az alsó lapos, a felső pedig meredekebb szögek számára van rendelve. A készülék alkalmazásának legjobb gyakorlati példája valamely oly kőzetpad vagy telep csapásának és dőlésének a meghatározása, mely három, rajta fekvő pont által adva van. A követendő eljárást egész általánosságban a következőképpen lehet körülírni. Kiindulásul az adott pontok valamelyikét választjuk, a melyet a vertikális szögbeosztás csúcspontjával fogadunk el. A többi adott pontot a készüléken, mint koordinátákat jelöljük meg. A hosszszanti- és a szögértékeket erre vagy közvetlenül a készüléken olvashatjuk le, vagy utóbbinak egyszerű elmozdítása útján könnyen és gyorsan levezethetjük. A készülék ára 300 Mark *Gk.* (15.)

Gépészet. | Barnaszének tökéletlen elégése s az ez által keletkezett veszteségek. *Hassenstein W.* (Arnswalde)

elméleti levezetések alapján előbb kőszének számára levezetett számításokra támaszkodva megállapítja azokat a veszteségeket, a melyek barnaszének és barnaszén-brikettek nem tökéletes elégéséből rezultálnak. A kőszénre nézve megállapított tételeknek a barnaszénekre való közvetlen alkalmazását, az ezekben tartalmazott nedvesség-százalék,

tiltja. A barnaszemek nedvességben való tartalmát a számítás érdekében annál pontosabban kell ismerni, minél nagyobb. Nagyon fontos továbbá, hogy a számítás alapját képező szén elementáris összetétele ismeretes legyen. A veszteségek tényezői: a szabad melegben való veszteségek, az el nem égett gázok és a füstgázok koromtartalma. E három veszteség-forrás nagyságát számításos alapon meg lehet határozni és a tüzelőanyag fűtőértékének százalékaiban ki lehet fejezni. Az elméleti fejtegetésektől eltekintve, az eljárás praktikus értékét a gyakorlatból vett példával illusztráljuk (v. ö. Zft. f. Dampfkessel-u. Maschinenbetrieb 1910. 7. sz.). A földes barnaszénrel való gőzkazánfűtésnél, a távozó füstgázoknak hőfoka $36.5^{\circ}C$, a belépő levegőnek hőmérséklete $15.7^{\circ}C$, víztartalom 43 súlyszázalék, korom-szénanyag a száraz füstgázok köbmeterében 1.064 g. Ezekből az adatokból kiszámítható a veszteség:

szabad meleg, a fűtőérték	---	---	---	---	---	---	23.2 %-a
el nem égett gázok,	---	---	---	---	---	---	9.7 »
a füstgázok koromtartalma,	---	---	---	---	---	---	1.5 »
az összes veszteség,	---	---	---	---	---	---	34.4 »

Bk. (9).

Vegyések. | Különféle vasfajták rozsdásodása a levegőn.

Arndt K. dr. kísérletileg kimutatta, hogy a nedves levegőn a Mannesmann-csővek leginkább, a folytvasak kevésbé s az öntött vasak igen keveset rozsdásodnak. Hat hét leforgása után a kísérleti Mannesmann-cső egész felületén laza rozsdával egészen be volt vonva, a folytvas felületén vörös sávok mutatkoztak, az öntött-vas futólagos megtekintésre változatlanok mutatkoztak és csak gondos megvizsgálásánál tűntek fel rajta vörös pontok és kisebb rozsdafoltok. Igaz, hogy az öntött-vas az első napokban leginkább rozsdásodik, az igen vékony rozsdaréteg azonban nagyon szorosan tapad, a mi által a tömeg belsejét a levegő oxigénjének további támadásával szemben megvédi. A másik két vasfajtán a rozsdá sokkal lazábban tapad, amiért is védő-hatását sem éreztetheti oly hatásos módon, mint az öntött-vas szorosan tapadó rozsdája. Bk. (9).

Közgazdaság.

Közgazdasági hírek. | A Rimamurány-Salgótarjáni vas-

mű részvénytársaság tudvalevőleg

junius 30-án zárta le 1909—10-iki üzletét. Maga a mérleg ugyan csak két-három hónap múlva lesz készen, mindazonáltal már megállapítható, hogy a társaságnak az elmúlt éve is a szokott jó volt. Az üzlet maga a lefolyt üzleti évben gyengébb volt ugyan a kelleténél, mert az üzleti

év első felében, amely a múlt naptári év második felével esik ősze, a bizonytalan politikai viszonyok közepette sinylődött a vasüzlet is. A második félév, mely egybe esik az idei naptári év első felével, pedig az ex-lex okozta pangást tükrözi vissza. A nagy beruházások elmaradtak, vasutakat, hidakat nem építettek. Ezért sínekben és a jövedelmezőbb fazonvasakban kevés volt az üzlet. Ellenben igen jó volt a vasgerenda-üzlet az élénkebb építkezés következtében. A kiviteli üzlet a jövedelmezőség szempontjából nem igen mérvadó, gyakran rá is kell fizetni, de az üzem folytonossága megkivánja ennek a ventilmek a fenntartását. Az árharcz megszűnése, valamint a most már több reménnyel várható beruházások, csak a jövő üzleti évnél válhatnak hasznára. Mindezeket egybevéve a Rimamurányi lefolyt üzleti évére vonatkozólag már most megállapítható az, hogy az eredmény inkább valamivel gyengébb volt, ami felette valószínűvé teszi azt, hogy az osztalék nem lesz magasabb, mint az előző évre vonatkozólag volt. Tekintettel arra azonban, hogy egyrészt alapos kilátás van arra, hogy az utóbbi hetekben megindult javulás fokozódni fog és különösen az idei rekord-termés igen jó hatással lesz a vasüzletre, végül a vas-kartelnek most kötött békéje az árak szilárdulását fogja biztosítani hosszú időre, az is kétségtelen, hogy a Rimamurányi az idén is nyugodtan fizetheti a tavalyi osztalékot, vagyis 32 K-t = 16 százalékot. Ezt a helyzetet tártta fel a Rimamurányi üzletvezetősége a napokban tartott igazgatósági ülésén. Végleges megállapodás természetesen csak két-három hónap múlva hozható, amikor a mérleg elkészül. *Et.* (165.) — **A Felsőmagyarországi Bánya- és Kohómű-Részvénytársaság ellen.** Magyarországon csaknem egyedül áll a kénkovacs-termelés terén a Felsőmagyarországi Bánya- és Kohómű R.-T., a melynek Szomolnokhután, Földrán, Kazanesden, Kénesden, Tekerőn és Óradnán vannak bányái. Kívüle, nálunk csak a kincstár foglalkozik a kénkovacs bányászati termelésével, óradnai bányaművében. A kénkovacsnak fogyasztói főleg kénsav- és czelluloid-gyáarak, a melyek kénkovacs-szükségletük legnagyobb részét a Felsőmagyarországi Bánya- és Kohómű R.-T.-nél szerzik be. Ezek most azt panaszolják, hogy a vállalat visszaél előnyös helyzetével és a czelluloid-gyáarak kezdeményezésére akcióra készülnek ellene. Az akció vezetői közös kénkovacs-beszerező központ alapítását tervezik és arra készülnek, hogy kénkovacs-szükségletüket esetleg Spanyolországból fogják beszerezni. *Pn.* (169).

Piaczi hírek. | **ÉRTÉKPIACZ. Értéktőzsdei árfolyam-jelentés.**
(A Központi Váltóüzlet R.-T. Budapest, V., Szabadság-tér 3., eredeti heti tudósítása.)

1910. július 14 — július 20.

	14-én	15-én	16-án	18-án	19-én	20-án
Ganz és Társa vasöntő és gépgyár 4 $\frac{1}{2}$ % kölcsönkötvény	99—	99—	99—	99—	99—	99—
Ganz és Társa vasöntő és gépgyár részvény	3480—	3480—	3480—	3480—	3480—	3480—
Magyar által. kőszénbánya 4 $\frac{1}{2}$ % elsőbbségi kötvény	—	—	—	—	—	—
Magyar ált. kőszénbánya részvény	635—	635—	635—	635—	635—	635—
Urikány-Zsilvölgyi kőszénbánya 4% elsőbbségi kötvény	98.50	98.50	98.50	98.50	98.50	98.50
Beocsini cementgyári Unio r.-t. részvény	683—	683—	683—	682—	682—	689—
Északmagyarországi kőszénbánya részvény	335—	335—	335—	335—	335—	338—
Esztergom—szászvári kőszénbánya részvény	220—	220—	220—	220—	220—	224—
Felsőmagyarországi bánya- és kohómű részvény	570—	570—	570—	570—	570—	570—
Kőszénbánya és téglagyár (Drasche) részvény	602—	602—	600—	598—	603—	603—
Magyar asphalt r.-t. részvény . . .	207—	207—	207—	207—	209—	209—
Salgótarjáni kőszénbánya r.-t. részvény	634—	640—	642—	644—	641—	641—
Salgótarjáni kőszénbánya r.-t. új részvény (1909. kib.)	625—	625—	625—	625—	625—	625—
Nadrágyi vasipar társ. részvény . .	470—	470—	470—	470—	470—	470—
Rimamurány—salgótarjáni vasmű r.-t. részvény	692.50	693—	693—	692—	691—	688—
Schlick-féle vasöntőde és gépgyár r.-t. részvény	490—	490—	490—	490—	490—	490—
Klotild első magyar vegyi ipar r.-t. részvény	271—	271—	271—	271—	271—	271—

FÉMPIACZ. A rézpiacz válsága. A rézpiacson ismét derut van, a mit a túltermelésnek a rovására írnak. Nevezetesen az amerikai rézbányákban, bár kivétel nélkül redukálták az üzemet, olyan mennyiségben termelnek rezet, hogy ma-holnap hallatlan nagy készletek halmozódnak föl. Ujabbban Newyorkból jelentik, hogy a standardréz ára 12 centről 11.9 centre hanyatlott. Erre a jegyzésre még az 1907. évi válságos időben sem hozhatunk föl példát. A rézpiacz értékei nemcsak a newyorki, hanem a párisi és a londoni árjegyzőlapon egyre olcsóbbodó áron jegyeztetnek, a mi már eddig is nagy veszteséget, sőt nem egy ízben a rézpiacson működő spekulánsok fizetéseképtelenségét okozta. Nevezetesen az Anakonda-részvény Amerikában és a Riotinto-részvény a nyugateurópai piacokon csaknem 40 százalékot veszített eddig elért legdrágább árához képest. Mindazáltal a rézpiacz hanyatló ármozgalma nem érte el az alsó határt, mert a fogyasztó közönség még mindig nem látja az időt elérkezettnek, hogy vásároljon. *Bp.* (166). — **Fémek.** A réz ára a londoni tőzsdén megszilárdult. A jegyzés július 18-án volt promptrá 53%, három hónapra 54 $\frac{1}{4}$ font. Azonban a réz ára még mindig igen alacsonynak mondható. A piacot befolyásolják az amerikai vasutak ellen foganatosított tarifális rendszabályok, mert a szállító vállalatok ezek következtében a beruházásoktól tartózkodnak. A rézkészletek a tengeren innen s túl növekvőben vannak, ami természetesen szintén nyomja az árakat. A többi fémek áraiban nincs lényeges változás. A fémpiacz általában nyugodt és az üzletek szűk keretek közt

mozognak *Mk.* (29). — **Fémárak.** Budapest, jul. 16. (Nagel Sándor heti jelentése). Finom vörösréz 156 korona, ócska tüzszekrényréz 144 korona, bárányón 98 százalékos 366 korona, bárányón 99 százalékos 373 korona, *horgany* Hohenlohe 62 korona, *horgany* J. H. jelű 56 $\frac{1}{2}$ korona, *horgany* W. H. jelű 54 korona, *ólom* selmeczi vagy nagybányai 41 $\frac{1}{2}$ korona, *ólom* kereskedelmi minőség 39 korona, *antimon* regulus 67 korona. Az árak 100 kilogramonként, helyt budapesti rak-tárról készpénzfizetés mellett 2 százalékos skontóval értetődnek. *Bp.* (169).

— **VASPIACZ. Az amerikai vaspiacz helyzete.** Newyork, julius 14. Az Iron Age szaklap írja: A folyó hó első felének folyamán a vaspiaczon a vevők tartózkodása volt a legfeltűnőbb jelenség, miután a vevők az általános viszonyok, különösen pedig az aratás eredményét akarják bevárni. Ha az aratási kilátásokat egy ideig kevésbé kedvezően ítélték is meg, még sem gondolták, hogy az aratás rossz lesz. Az utóbbi hetekben az aczéltermékek árának új alakulásáról szóló hírek szélesebb körökben terjedtek. Arról is beszéltek, hogy a termelők megegyezésre jutottak, hogy sok lényegbe vágó árredukciót eszközölnek. Az árak azonban a múlt héttel összehasonlítva a valóságban ugyanazok maradtak, miután az árak ugyanoly mértékben engedtek a mint az új üzletek terjedelme csökkent. Lemezek és építési forma-vas 1·4 dollárt jegyzett ab Pittsburg. Az építési anyagban való üzlet igen élénknek és ösztönzőnek ígérkezik. Nyersvasban az üzlet gyengébb. Virginiai 2. számú öntött-vas 13·5 dollár volt. A drótermékek árai alacsonyabbak.

Us. (167). — **Nyersvas.** Glasgowban a héten valamivel élénkebb volt az üzlet, de azért határozott javulásról még nem lehet beszélni. A kereslet különösen a szárazföldi vevők jobb vételkedvének következtében fellendült. Nagyobb kötések még nem létesültek ugyan, de a jelek arra vallanak, hogy a vevők már gondolnak az őszi és téli szükséglet fedezésére. A júniusi forgalmi kimutatás a rossz üzletmenetről szóló panaszoknak ellentmond, mert egyenesen fényes. Middlesboroughban öntődenyersvasban az üzlet javult. A gyárosok szorosan ragaszkodnak áraikhoz. *Mk.* (29). — **Németországban leszállították a vasárakat.**

A német vasművek leszállították az árakat még a múlt héten és most már újabb árleszállítást terveznek. Az ársüllyedést az angol vasárak leszállítása okozta. A londoni piacon a múlt hét végén a vaslemezek árát 2 $\frac{1}{2}$ sillinggel, a drót árát 3 sillinggel és az aczéllemez árát 1 $\frac{3}{4}$ —2 $\frac{1}{2}$ sillinggel mérsékeltek. Valószínű, hogy az árleszállítás minálunk is bekövetkezik. Erre mutat, hogy a vasművek igyekeznek hosszú lejáratú szállítási szerződéseket kötni. Beavatottak szerint az árleszállítás átlag fél korona lesz, a mi nem is sok a harmadfélkoronás áremeléshez viszonyítva. *Est.* (79). —

PETRÓLEUMPIACZ. A petróleumpiaczról. Bécsből jelentik, hogy julius hó 14-én a kereskedelmi ministériumban tárgyalás volt a galicziai nyersolaj-termelők egyesületének kiküldöttei és a petróleumfinomítók szövetségének megbízottai között. Sok kérdésben megállapodás jött létre, de a nyersolaj standardárának a meghatározása nem sikerült. Nem maradt tehát egyéb hátra, mint a tárgyalást az ősz elejéig elhalasztani, a mi azonban nem jelenti a tárgyalás megszakítását, mert annak idején folytatják az alkudozást, a nélkül, hogy megváltoztatnák a megegyezések pontozatait, a melyeket már régen letárgyaltak. Egyidejűleg a magyar és az osztrák petróleumfinomítók bizalmi emberei is tárgyaltak a ministériumban, hogy a petróleumipar aktuális kérdésében közös eljárás

rásban egyesüljenek. A tárgyaláson Teleszky János dr. pénzügyi államtitkár is részt vett, a ki megelőzően az osztrák pénzügyminisztérium helyettes osztályvezetőjével, Joas dr. ministeri tanácsossal tárgyalt. *Bp.* (167.) — **Petróleumárak.** (Hesz Izidor és Társa czég jelentése.) Jegyzések: Standard petróleum 29 K, 2 keresztes petróleum 29 K, 3 keresztes petróleum 30 K, 1 keresztes petróleum 32 K. Amerikai császárolaj ottani finomítás 62 K, Belföldi finomítás 42. K Az árak 100 kg.-ként készpénzfizetés mellett, 20% göngsúlylyal, a budapesti vasuti állomáshoz szállítva értendők. Carbolineum I. 15 K, Carbolineum II. 13 K, Bacu gépolaj (orosz) 48 K, Oliva gépolaj I. 96 K, Oliva gépolaj II. 80 K, Tovothe gépkenőcs I. 68 K, Tovothe gépkenőcs II. 54 K, Benzín közönséges 41 K, Ligroin 80 K. Mind 100 kg.-ként. *Us.* (169.) — **VEGYESEK. A só drágulása.** A só lényegtelen drágulásáról és ennek állítólagos indító okáról terjesztett téves hírekkel szemben a *Bud. Tud.* illetékes helyről kapott fölvilágítás alapján a következőket közli: A só ára a törvényben meg van határozva. Ehhez a törvényben megállapított árhoz jön még a termelő költség átlaga, valamint a szállítási költség, a mely a törvényben meghatározott alapárhoz csatolva, a só eladási ára. A termelő költség átlagát, valamint a szállítási költséget minden évben júniusban szokták kiszámítani s július 1-én a pénzügyminister ezeknek hozzászámításával megállapítja a sónak az árát. Az előző kormány felemelte még a szállítási árat és a koalíziós kormány által törvényerőre emelkedett új drágább tarifák január 1-én léptek életbe úgy, hogy a pénzügyi kormány, a mely csak július 1-én regulálja a sónak az árát, január 1-től július 1-ig felemelt tarifák következtében ráfizetett a sószállításra. Ehhez járul, hogy a termelő költségek is tudvalevően az utóbbi időben lényegesen megdrágultak. A pénzügyminisztérium július 1-én tényleg kiadott egy rendeletet, a mely ily módon szabályozza a só árát s ezek szerint a só kilogrammonként egy fillérrel drágult. Az az állítás tehát, hogy a só drágításának egyrésze egyenesen a Kereskedelmi Részvénytársaság javára történt volna, abszolúte nem felel meg a valóságnak, miután a Kereskedelmi Részvénytársaság is kénytelen a pénzügyminisztérium által megszabott árat fizetni. Minden az előadott tényállással szemben terjesztett egyéb híresztelés, koholmány. *Bp.* (168).

Versenyárgyalások.

Ártézi kút fúrása Mezőkeresztesen. Mezőkeresztes község előljárósága július 5-én versenyárgyalást tartott egy artézi kút fúrása tárgyában. Ajánlatot tettek: Mélyfúrású és földgáz r.-t. 35, ill. 42 K-val, Barta György (Kaba) 18, ill. 26 K-val, Fejes Bertalan (Székesfehérvár) 20, ill. 28 K-val, Steiner Farkas (Budapest) 30, ill. 40 K-val, és végül Steiner Miksa (Arad) 12, ill. 18 K-val méterenként. A község az árakat túlmagasaknak találta és egyik ajánlattevőt sem bízta meg a munkálatokkal. *Mk.* (29).

ÁLLAMI KEDVEZMÉNYEK. A kereskedelemügyi minister a pénzügyminister hozzájárulásával az 1907. évi III. t.-czikkben meghatározott állami kedvezményeket a *Dynamit Nobel Részvénytársaság* pozsonyi czégnak Pozsonyban létesített új kénsavanyhidrat ipartelepe részére az 1909. évi november 24-től számítandó öt évre engedélyezte. *Et.* (167).

Hírek.

Személyi hírek.

ÁTHELYEZÉSEK. A pénzügyministerium **Láng Aurél** kir. számtanácsost, a marosújvári k. főbányatanácsost, a selmeczbányai m. kir. bányagazgatóság mellé rendelt számvevőség főnökét, kölesönösen áthelyezte. *Mu.* (28). — A Rimamurány Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság vezérigazgatósága **Zorkóczy Samú**, az ózdi gyár igazgatóját a központba, Budapestre helyezte át. *Us.* (170). — **HALÁLOZÁS.** **Rédler József**, a selmeczbányai m. kir. bányaiskola nőverdéke, f. hó 18-án d. u. Petrozsényben, a hol szünidei gyakorlaton volt, meghalt. Temetése 20-án volt. *1121. R.*

Híradások.

Árvízveszedelem a szerbiai Dobrawerk-bányán. (*Utczás* Ödön mérnök 3 eredeti fényképfelvételeivel). A június 13-iki felhőszakadás *Dobrawerket* is súlyosan érintette. A Bosman nevű árok, mely nyáron ki is szokott száradni, ez alkalommal rövid $\frac{1}{4}$ óra alatt úgy megáradt, hogy a 120 m. hosszú,

1—3. rajzok. Részletek a Dobrawerkről, a június 13-án pusztított felhőszakadás után.

1. Igazgatósági udvar és kert.

3 m. széles és 2 m. magas csatornát telehordta törmelékkel, aztán kiöntött és mintegy 3000—3500 m³ követ, kavicsot és homokot hordott le magával, melylyel az egész alsó lakó-negyedet, kertet, udvart, utat és parkot felismerhetetlenné tette. Két tisztli lakás, két al-tisztli lakás, kovács-műhely, ács- és lakatos műhely, raktár rövid idő

alatt tele volt hordva kavicssal és hómokkal, akárcsak tömedékelve lett volna. A lakóházakból valamit is menteni lehetetlen volt, a lakók a rajtuk levő ruházaton kívül egyebet nem menthettek meg. A moz-

2. Mozdonyzín.

donyzín egyik oldala teljesen hiányzik. A vasút 8 kilometer hosszban teljesen használhatatlan, a sínek sok helyütt a levegőben lógnak. A Koritza patak mentén levő támfalakat az utolsó köig elhordta az ár.

3. Altiszi lakás.

Borzalmas éjjel volt. A szakadatlan villámlással megvilágított romboló ár képe, a lehordott kövek összeütődése, az ár mély zúgása, a laká-

suktól és mindenöktől megfosztott emberek jajgatása, a megijedt gyerekek sírása feledhetetlen szomorú emléket hagytak meg. 1055. Üö. —

A dobsinai jégbarlang 40 éves jubileuma. (1870—1910.) Ez év július 15-én múltott negyven éve, hogy *Ruffinyi* Jenő dobsinai bányamérnök néhány társával Gömörmegye világhírű természeti csodáját a dobsinai jégbarlangot fölfedezte. A Dobsina város tulajdonában levő Ducasai hegy vadászterületén már emberemlékezet óta ismerték a dobsinai vadászó urak az úgynevezett jég-lyukat; honnan társas vadászlakomák alkalmából egy-egy fiatalab, merészebb vadász a meredek szikla alatt levő jégoduból jégcsapokat hozott fel az elmaradhatatlan vadászital behűtésére. Az ötvenes évek elején a barlang környékén gyakran vadászó néhai Nehrer Mátyás, későbbi rozsnói vasgyáros, figyelmeztette Dobsina város vezető férfiain, hogy az ismeretes jég-lyuknak, az ott észlelhető nagy léghuzat után ítélve, okvetetlenül folytatásának kell lennie. Ezt a megfigyelését közölte az akkor a selmeczi bányakadémiaőről Dobsinára visszakerült bányamérnökkel, *Ruffinyi* Jenővel is, ki egy vadászat alkalmával belőtt a jéglyukba, ahonnan a puskadörrenésre hozantartó dübörgő visszhang felelt. *Ruffinyi* akkor eltökélte, hogy a jég-lyukat kikutatja. 1870. július 5-én a szükséges kötelekkel, létrákkal, hegyes botokkal és más segítőeszközökkel felszerelve, elindult a kérdéses helyhez. *Ruffinyi* kíséretében voltak még *Láng* Gusztáv m. kir. honvédhadnagy, dr. *Fehér* Nándor dobsinai gyakorló orvos és *Méga* Endre városi tisztviselő. A gondos előkészületek után *Ruffinyi* Jenő derekára övet kötött, mely erős kötélhez volt erősítve; a kötelet társai forgatható fahengerre csavarták. *Ruffinyi* egyik kezében zsinórt tartott, mely viszont csengőben végződött és jeladásra szolgált. Derekán bányamécs függött. Minden eshetőségre elkészülve, különböző csengő jelekben állapodott meg társaival, majd halált megvető elszántsággal lassan csúszott be a földalatti üregbe s csakhamar eltűnt a sötét, fagyot lehelő jégvilágban. Életveszélyes vállalkozás volt ez. Közel két óráig kellett a beomlott kőtermelék, öszszehányt fatörzsdarabok, gazzal tömött sziklahasadékok közt utat keresnie, hol sima, meredek jégparton csúszott lefelé, hol ismét vissza kellett kúsznia, majd jobbra, majd balra bújkálnia, mindenütt a csillogó jég irányában haladva. A vakmerő kutató nem sokára tágabb üregbe ereszkedett le, honnan hatalmas jégcsarnokba jutott, a mostani kisterembe, hol sima jégdomb tetején állt meg, majd háton csúszott és az előtte lévő síkos jégpadlón sebesen futott előre dobogó szívvel, örömtől elfojtott lélekzettel. A felfedezett hatalmas jégterem felületét, valamint az ott talált három jégoszlopot kezdetleges bányamécsével világította meg *Ruffinyi*, a mely persze csak gyenge fényt árasztott a nagy sötétségben. Körülötte síri csönd és pokoli sötétség, csak mécsese vetett elébe pár méterre halvány fénysávot. Izgatottan futott vissza a nyíláshoz és reszkető han-

gon kiáltott fel a kinos várakozásban lévő társaihoz. Fiuk! Csak előre, le utánam! Csodás jégvilág van ideleinn! *Ruffinyi* segitőtársai mohó kíváncsisággal egymásután kúsztak le a jégbarlang előcsarnokába. A bátor kutató derekára kötött s kívül végződő kötél Ariadne fonala lett. A barlang felfedezésének hírére a visszatérő *Ruffinyit* és társait nagy óvációval fogadta Dobsina bányaváros közönsége. A barlang felfedezéséről jegyzőkönyvet vettek fel, melyet a város levéltárában helyeztek el örök emlékül. A barlang neve »Dobsinai jégbarlang«, de „*Ruffinyi-barlang*“-nak is hívják. Azonban általában az első néven nevezik. *Ruffinyi* a barlang felkutatásához használt eszközöket mind ereklye gyanánt őrizte meg s e tárgyakat a Dobsina város által létesítendő városi muzeumban fogják elhelyezni. *Rh.* (29). — **Vasnyolvasztó-felavatás Vajdahunyadon.** Örömmünnepe volt f. hó 14-én a vajdahunyadi vasgyárnak: az ujonnan felépült, és üzemre készenálló II. számú nyolvasztóba adta az első tüzet, egyházi felavatás kíséretében. Az ünneplő közönség inkább a gyár személyzetéből telt ki, de a hölgyvilág, és a város is képviselve volt, — bár csekély számban, minthogy a dolog nem volt köztudomású. Az egyházi ceremóniát páter György József, a szentferenczrendi zárda főnöke vezette, fényes papi segédlettel. Az áldás végeztével a láng fellobbantása következett s ezt, a hagyományhoz híven, mely ezzel a munkával gyöngéd kezeket foglalkoztat — *Buczek Mariska*, aki erre a szerepre felkérte, végezte s következő jelszó kíséretében: „*Szolgáljon e láng érczet bontó melege a hazának, a gyárnak, és a gyár munkásainak!*“ Dörgő éljenzés követte e szavakat; az olvasztó medenczéjébe vetett parázs izzása pedig pár másodperc múlva morajló lobogásba ment át. Az ott álló leányalak, a pillanatig kézben feledett szenes-lapátocskával kedves jelenség volt! Vakító ellentét a hatalmas vasalkotmányok miliójében! Az ifjú védnöknek elsőnek kívánt jószerencsét az üzemvezető főmérnöknek, aki a gyár főnökével s az építő mérnökkel egyetemben még számos gratulációt fogadott. A közönség ezután csakhamar szétszörlött. Az új II. számú olvasztó most kezdődő üzemi élete, már a harmadik. Legelőször 1885-ben indult meg s 12 évig dolgozott; 1897-ben le lett bontva, s még ugyanaz évben felépülvén, 11 évig járt, 1908-ig, mikor is teljesen leromboltatott, s az addigi szerkezetétől teljesen eltérően, egész modern konstrukcióban épült fel ujon, úgy amint az mostani alakjában látható. Üzemi élete, időtartamra rövidebb lesz mint a régieké volt, a mi a mai forszírozottabb üzemmenetben leli magyarázatát. Többet fog termelni mint régi alakjában termelt, de kevesebb ideig fog élni. A rohamosan fejlődő kohógéptekhnika vívmányai, a termelésre kedvezőbb viszonyok létesítését engedik meg úgy, hogy ma már jóval magasabb fuvószélnyomással és főként jóval magasabb fuvószélhőmérséklettel dolgoznak a nyolvasztók, ami hatalmasan fokozza a terme-

lést, de gyengíti a falazatot s csökkenti az olvasztó tartósságát. A jóval nagyobb termelés azonban busás kárpótlás érte. Az új II. számú nagyolvasztó a munka, a jólét jelszavával kezdi meg üzemi életét. Jó-kivánságainkkal mi is hozzájárulunk. Jó szerencsét! *Vh.* (29).

Bányászegyesületek. | Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Szepesi

Osztálya július hó 9-én tartotta ez évi közgyűlését *Münnich* Kálmán udvari tanácsos elnöklete alatt *Ötösbányán*. A közgyűlés d. e. 11 óraker kezdődött. Elnök mindenekelőtt üdvözölte *Piovarcsy* Károly Bindt-bánya főgondnokát negyvenéves szolgálati jubileuma alkalmából. *Klug* Ottó, *Münnich* Kálmán elnököt üdvözölte legutóbbi kitüntetése alkalmából. Az elnöki előterjesztések után, hosszabb vita fejlődött ki a bányamérnöki kiképzést tárgyaló központi leirat körül. *Jakab* Dénes bemutatta a bányatelkek fektetéséről készített térképét, érdekes előadás keretében. Elhatározták, hogy a következő évben bányász bált rendeznek Iglón. A jövő évi közgyűlést a Magas-Tátra valamelyik fürdőjében fogják megtartani. A gyűlésből üdvözlő táviratot küldtek *Schuszter* Frigyesnek, a witkowitzi bányatársulat vezérigazgatójának. Délben egy óraker a vendéglő nagytermében bankett volt a melyen *Hönsch* Árpád a vendégekre, *Münnich* Kálmán a társulatra s igazgatójára üritette poharát. Bankett után táncszünet volt, a melyen a házaszszo nyi tisztet *Böhm* Ágostonné vitte. *Szh.* (85) és *Szl.* (29). — Az egyesület »**Borsód-Gömöri Osztálya**« ugyancsak július hó 9-én *Rozsnyón* tartotta meg f. évi közgyűlését, a melyet *Sárkány* Miksa elnök nyitott meg. A titkári jelentést a péztárvizsgáló bizottság jelentése követte, a melynek alapján a felmentvény megadatott s miután *Hermann* Sándor társ. bányagondnok a pénztárosi állásról lemondott, a közgyűlés ezt sajnálattal tudomásul vette és a legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzte állásának betöltését. A választmány ujonnan megválasztatván, tagjai lettek: *Benedicty* Kálmán, *Ferjentsik* Miklós, *Gyürky* Gyula, dr. *Hajdú* Lajos, *Horváth* Sándor, *Klekner* László, *Krausz* Nándor, *Müller* Sándor, *Schröder* Gyula, *Safcsák* Gyula, *Rösch* Frigyes, dr. *Szelényi* Jenő, *Sulyovszky* István, *Zorkóczy* Samu. A rozsnyói bányaaalliszti iskolai felügyelő-bizottság tagjaivá lettek: *Branszky* Vendel, az Osztály alelnöke, továbbá *Gyürky* Gyula, dr. *Pósch* József, *Zorkóczy* Samu, *Réhling* Konrád, *Schröder* Gyula és dr. *Hajdú* Lajos rendes tagok, *Horváth* Sándor, *Krausz* Nándor, *Feymann* László, *Benedicty* Kálmán, dr. *Hizsnyay-Heinzelmann* Béla, *Rusznák* Samu és *Török* László póttagok. A bányaaalliszti iskoláról szóló jelentésről lapunk más helyén számolunk be. A muzeum-ügyi bizottság elhatározta, hogy az új intézet czime „Gróf *Andrássy* *Franziska* *Rozsnyóvárosi* *Muzeum*“ legyen. A gyűlés a Rozsnyó város által legutóbb felajánlott 3000 koronáért a városnak és első sorban dr. *Pósch* Józsefnek köszönetet mond. A muzeum ügyeit intéző bizottság száma 7-ben állapított meg, kik közül hármat az osztály közgyűlése, kettőt Rozsnyóváros képviselőtestületi közgyűlése választ 3 egymásután következő évre, két tagot pedig gróf *Andrássy* Dénes jelöl ki. A maga részéről a közgyűlés *Branszky* Vendelt, *Benedicty* Kálmánt, *Binder* Jenőt, *Horvát* I. Gézá, *Horváth* Sándort, *Krausz* Nándort és

dr. *Hajdú* Lajost választotta meg. *Az építkezés dolgában* miután a város által erre a célra felajánlott 3000 kor. folytán az építkezési összeg (amely 8—10000 koronát fog tenni) együtt van, a közgyűlés megbízta a bizottságot, hogy sürgősen csináltassa meg a teendőket. *Czerminger* Alfréd zalatnai bányakapitányt az osztály volt tagját, a közgyűlés jegyzőkönyvi kivonatban üdvözli s erről őt a közgyűlésen felvett csoportfénykép kíséretében értesíti. Délben bankett volt az úri kaszinóban, a melyen mintegy 25-en vettek részt. *Rh.* (29).

Bányahatósági ügyek. | **A Besztercebányai m. kir. bányakapitányság** f. év június

hó 29-én 805/1910. (*2534.) sz. a. a következő „*Határozat*“-ot hozta: Miután Strobentz Alajos budapesti és Kollmann szül. Woeber Lujza körmöczbányai lakosok, mint a Bars vármegyében, Újbánya község határában 1862 évi 315. sz. a. adományozott Dreikönig védnevű külmérték birtokosai ezen külmértékben a bányakapitányságnak folyó évi 688 sz. a. kiadott felhívására az üzemet nem kezdték meg, illetve az üzemi akadályokat nem jelentették be és üzemszünetelési engedélyért nem folyamodtak, a bányakapitányság ezennel ezen külmértéket *elvonja* és jelen határozat jogerőre emelkedése után a külmértéket nyilvánkönyvileg törölni fogja. Besztercebánya, 1910. évi június hó 29. én A m. kir. bányakapitányság. *Bp. Kzl.* (152). — **Az Abrudbányai m. kir. bányabiztosság**, 1910. július 1-én 907—1910. sz. a. kelt következő „*Hirdetés*“-t teszi közzé a Budapesti Közlöny f. é. 157. számában: Miután a kornai »Felső-Glám« bányamű (társaság) igazgatója elhalt és a rész-birtokosok közös meghatalmazott bejelentésére mindeztideig intézkedéseket nem tettek, alulírott bányabiztosság nevezett bányamű részére választandó közös meghatalmazott céljából a részletbirtokosokat értekezletre hívja össze. Ezen értekezlet az abrudbányai kir. bányabiztosság hivatalos helyiségében, f. évi augusztus hó 6-án délután 3 órakor kezdődően lesz megtartva s arra a bányamű részletbirtokosait s azok esetleges jogutódjait a bányabiztosság oly értesítéssel hívja meg, hogy az értekezlet lefolyására az osztrák általános polgári törvénykönyv 827. és 836. §-ainak a tulajdonközösségről szóló rendelkezései az iránytadók. Abrudbánya, 1910 július hó 1-én. A m. kir. bányabiztosság. *Bp. Kzl.* (157). — **A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint bányabírótság**, a Budapesti Közlöny, 1910. évi 156. számában 15893. 5213—1910. sz. a. a következő *hirdetést* teszi közzé: A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint bányabírótság az *Urikány—zsilvölgyi magyar kőszénbánya részvénytársaság* által kibocsátott, 1895. január 5-én egyenként 200 arany forint, vagyis 500 frankról kiállított előmutatóra szóló, 3897., 3898. sorszámú, másodkibocsátású elsőbbségi kötelezvények ismeretlen birtokosait az 1878. évi június 23-án kelt 17898. I. M. számú rendelet értelmében felszólítja, hogy a fenti kötelezvények értéke és 6 évi kamata fejében, birói letétbe helyezett, az 1861—1907. számú végzéssel birói letétül elfogadott, a gyulafehérvári kir. adóhivatal által 1907. február 25-én 32/b—c. alá bevezetett és a törvényszéki letét napló 31—1907. tétele alá bevezetett 1270 korona 51 fillér, azaz Egyezerkettszázhatven kor. 51 fillér tőke és letéti kamata iránti igényeiket ezen felszólításnak a Budapesti Közlöny c. hivatalos lapban történt közzétételétől számított három hónap alatt ezen kir. törvény-

székhez annál bizonyosabban jelentsék be, mért annak eltelte után a kérdéses letét egy évig ugyan még letétiileg, aznóban kamat nélkül fog az adóhivatalban kezeltetni, azután pedig az adóhivatal jelentése alapján az állampénztárba fog szállíttatni, fennmaradván a feleknek joguk, igényeiket a törvényes elévülési időn belül érvényesíteni. Gyulafehérvár, 1910. A kir. törvényszék, mint bányabírótság. *Bp. Kzl.* (156).

Társadalmi hírek. | **HÁZASSÁGOK.** Stibor Gusztáv m. kir. mázsatiszt, a marosujvári fürdő gondnoka f. hó 11-én esküdött hűséget Budapesten ivadi Ivády Tihamér pénzügyministeri tisztviselő leányának, Máriának. *Mu.* (28.)

Hírek a külföldről. | **Angol bányásztechnikusok Felső-Sziléziában.** E. hó végével angolországi magasabb rangú bányásztechnikusok egy tanulmányi küldöttsége fog Felső-Sziléziába érkezni, mely itt az ipartelepét, első sorban pedig az ottani bányászati központi mentő állomást és kísérleti tárót fogja tanulmányozni. *Mh.* (13) — **Egy nagy szénbánya eladása.** Prágából jelentik, hogy Sylva-Tarouca gróf türnitzi, karbitzi s maria-scheinei közszenbányáit eladja a brüxi szénbánya-társulatnak. A bányákból évenként 30—40 ezer vagon barnaszenet termelnek. *Us.* (167.)

Munkásügyek. | **MUNKÁSKIZÁRÁS.** A tőke és a munka hadakozásának olyan ütközetét vívták heteken át a vas- és fémmunkások, amely példa nélkül állott eddig Magyarországon. A Magyar gyáriparosok országos szövetségnek munkásügyi bizottsága kimondotta, hogy Budapesten az összes vas- és gépgyárak elbocsátják munkásaikat. A határozat folytán 25.000 vas- és fémmunkás lett volna kenyér nélkül. A határozatnak előzménye az, hogy a Sangerhauseni gépgyár budapesti telepén több, mint egy hónap előtt sztrájkba léptek a rézművesmunkások. A gyáriparosok szövetségének utasítására előbb a Schlick-gyár, majd a Láng-féle gépgyár akarta a Sangerhausenit kiségeteni zavarából és elvállalta az abbamaradt munkák elkészítését, de a munkások mindkét helyen megtagadták ezt, s kijelentették, hogy sztrájk törő munkát nem végeznek. A gyáriparosok szövetsége erre felszólította a munkásokat, hogy a Sangerhauseni gyárban rögtön szüntessék be a sztrájkot, s miután a munkások erre nem voltak hajlandók, f. hó 12-én elhatározták, az összes budapesti munkások kizárását. Így tehát Budapesten olyan óriási harezra volt kilátás, aminő még nem volt. *Et.* (164). Julius 22-én e harez, hosszá alkudozások után azonban a komoly béke stádiumába lépett. *Bp.* (173).

Szakoktatás. | **A rozsnyói bányaaltiszt-képző 1909—1910. évi működéséről,** Lajos Győző igazgató szaktanár terjedelmes jelentést adott ki amelyből megtudjuk, hogy az új intézet, a melyet az »Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Borsód-Gömöri osztálya« létesített, 1909. évi szeptember hó 7-én lett ünnepélyesen megnyitva és rendeltetésének átadva. A felügyelőbizottság tagjai voltak: Branszky Vendel k. bánya tanácsos, főfelügyelő,

elnök; Benedicty Kálmán t. bányafelügyelő, Binder Jenő bányatanácsos t. bányagazgató, Czerminger Alfréd k. bányakapitány, Eisele Gusztáv t. bányagondnok, Horváth Sándor ny. kohógondnok, Feymann László városiközgyám, Hermann Sándor t. bányagondnok, Krausz Nándor t. bányagondnok, dr. Pösch József polgármester, Safesák Gyula uradalmi bányagondnok, Ruffinyi Jenő bányatanácsos bányagazgató. Tanári-testület: *Lajos Győző* okl. bányamérnök, ny. t. bányagazgató, az iskola igazgató szaktanára. Tanította a magyar nyelv- és irálytant, számtant, ásványtant, földtant, természettant, középítészetet és középítészeti rajzot. Heti óráinak száma az első félévben 13, a másodikban 14. — *Schmögner* János okl. elemi és iparos-tanoncziskolai rajztanító. Tanította a mértant, mértani és kézi rajzot, térképirást, szépirást. Heti óráinak száma 4. — *Dr. Heincz* Hugó orvos-tudor. Tanította az első segélynyújtást. Heti óráinak száma 1. — A jelentkezett 19 tanuló közül 6 a szabályzat 4. §-a értelmében előzetes vizsga nélkül vétetett fel, 13 pedig ugyanezen §. intézkedései folytán felvételi vizsgához utasított. Utóbbiak közül 10 a szeptember hó 4-én, 2 a szeptember hó 9-én tartott felvételi vizsgát állotta ki kielégítő eredménnyel. Egy a felvételi-vizsgára nem jelentkező, kérvényét viszszavontnak kellett tekinteni. Két tanuló a második félév megkezdésekor, egy 1910. évi április hó 29-én, egy tanuló pedig 1910. évi április hó 18-án kilépett az iskola kötelékéből. A lezárt előkészítő tanfolyamon vizsgálatot tett kitűnő eredménnyel 3, jeles eredménnyel 3, jó eredménnyel 5, elégséges eredménnyel 1, eredmény nélkül 1 növendék. Az intézeti bevételek 6997'39 K-ban, a kiadások 6118'39 K-val vannak kimutatva. A szaktanfolyam 1910. évi szeptember hó 1-én veszi kezdetét.

Irodalom.

Lapszemle. | A »**Bányászati és Kohászati Lapok**« 1910. évi 14-ik számának tartalma a következő: A ciansav hydrolytos bomlásáról és erősségéről, írta: Dr. *Schleicher* Aladár okl. kohómérnök; A centrifugál szivattyukról, írta: *Vankó* Rezső okl. vask. mérnök; A mérőműszerek egyes hibáinak kiigazítása, közli: *Kantner* János m. k. főbányamérnök; A nemeskorund és válfajai; Bitumenes tüzelőanyagának való újabb gázgenerátorok; Úti levél. Shreveport La. *Katona*. Rövid közlemények. Közgazdasági hírek; Egyesületi ügyek; Hivatalos rovat. *Lts.* — Az »**Österreichische Zeitschrift für Berg- und Hüttenwesen**« 1910. évi július hó 16-án megjelent 28-ik. számának következő a tartalma: Montanistikus séták Felső-Stírián át, *Müllner* Alfons tanártól. Kísérletek észszerű nagyvasolvasztó-kazántüzelésekről és egy önműködően ható gázégőszerkezetnek a leírása, a kohóüzem körzetéből, *Oelwein* Gusztáv mérnöktől. Piaczi hírek 1910. évi június hónapjáról. Ansztria szálináinak üzeme az 1907 évben. Osztrák szabadalmak. Irodalom. Jegyzetek. Hivatalos. Londoni fémárak 1910. július 8-án. *Lts.*

Közérdek

A Magyar Bányász- és Kohász-Altisztek Országos Egyesületének
Hivatalos Lapja.

Szerkeszti: **LITSCHAUER LAJOS**
m. kir. bányatanácsos
közreműködésével: **MATEJKA GYULA**
közp. jegyző.

A JÓ SZERENCSÉT

Műszaki, Bányászati és Kohászati Hóti Szaklap
ingyen havi melléklete.

Megjelenik minden hónap második vasárnapján.

TARTALOM: Hivatalos közlések. Jegyzőkönyvek. — Pénztári nyugtató.
— Meghívó a Közgyűléshez.

Jegyzőkönyv.

Felvételett Kapnikbányán, 1910. év június hó 11-én, a m. kir. felsőbányai osztály altiszti irodájában a »Bánya- és Kohóaltisztek Országos Egyesülete« kapnikbányai fiokjának szervezkedő és alakuló gyűléséről.

Jelen voltak: Lányi János, Treitl József, Zaharovszky Ferencz, Richter István, Tersztyánszky Vilmos, Szirmai Ferencz, Lapusán Antal, Kupsán József, Rusiczky Vilmos, Boldán János, Bobb Péter és Sztanyó Ferencz.

Tárgy: A »Bánya- és Kohó altisztek Országos Egyesülete« Elnökségtől leérkezett átirat fölolvása; az Egyesület kapnikbányai fiokjának megalakulása és ezzel egyidejűleg a tisztikar megválasztása s egyéb indítványok.

Lányi János m. kir. zúzóaltiszt, h. pénztári ellenőr a gyűlést megnyitva üdvözli az egybegyült kartársakat és fölolvassa a központi Elnökségtől leérkezett 50 tagu küldöttség eljárásáról szóló átiratot, melyet az egybegyült altisztek tudomásul vettek.

Ezután elnöklő zúzó-altiszt buzdítva előadja, miszerint tekintettel arra, hogy a megalakult Országos Egyesületnek ténykedése, Magyarországon összes bányász- és kohász altisztjei érdekeinek előmozdítására irányul, kötelességszerűnek tartja, hogy az Országos Egyesületbe az itteni altisztek is belépjenek s alakuljanak fiókegyesületté, mire a jelen volt altisztek ezen indítványt egyhangulag elfogadták.

Elnöklő zúzó-altiszt fölkeri az egybegyült kartársakat, hogy a helyi viszonyokhoz képest, körükből egy elnököt, pénztárost és jegyzőt válasszanak, mire elnökké: Lányi János, m. kir. zúzó altiszt, pénztárossá Richter István m. kir. bánya altiszt és jegyzővé Sztanyó Ferencz végzett bányaiskolai tanuló választattak meg egyhangulag.

Elnök a megjelent tagoknak köszönetet mond a belé helyezett s öt megisztelő bizalomért.

A választás megtörténte után Elnök a kapnikbányai fiókot megalakultnak nyilvánítja s annak 1910. év július hó 1-től való életbe lépését határozatilag kimondja, valamint kívánja, hogy működésünket és törekvésünket Isten áldása s a legjobb siker koszorúzza.

Sorra kerülván a »Jószerecsét« című szaklap előfizetése, mire egyhangulag elhatározatott, hogy ennek két példánya a megalakult fiókegyesület czimén megrendelendő.

A tagok létszámának bejelentésére nézve Elnök indítványozza, hogy — menyinyiben az altisztek közül többen nem voltak jelen a gyűlésen, s kik a belépésre külön írásban lesznek fölshozlítottva — a fiókegyesület létszáma, csak a gyűlésen meg nem jelent kartársak fölshozlítása után jelentessék be, mit a gyűlés helyeslőleg elfogadott.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Treill József és Szirmai Ferencz kérettek föl.

Több tárgy nem lévén, Elnök a tagoknak szives megjelenését megköszönve az ülést berekeszti.

K. m. f.

Lányi János,
osztály elnök.

Sztanyó Ferencz,
osztály jegyző.

A jegyzőkönyv hitelül:

Treill József.

Szirmai Ferencz.

Jegyzőkönyv.

Eelvéttetett Selmezbányán, a M. B. és K. A. O. E. 1910. július 3-án a bányaiskola nagy termében tartott választmányi ülésen.

Jelen vannak: Kellner A. elnök, Ballay I. titkár, Gindl János pénztáros, Matejka Gyula jegyző, Jakóby Ferencz, Pohly János, Pischl László, Szekerássy János, Vancso József, Donoval István, Haniska Antal, Pokorny József, Klinger Béla, Révay Adolf, Wodráska Béla v. tagok. Figyelemmel kísérték az ülést a selmezi osztály ugyanezen napon tartott ülésén résztvett tagjai.

Elnök megjelenteket üdvözölve előadja, hogy a mai ülés meghívóját a Jó Szerencsét szaklap 34. számában közzétette, azonkívül a választmány tagjait külön meghívóval is értesítette. Minthogy a választmány határozatképes, az ülést megnyitja. A jegyzőkönyvet Matejka jegyző vezeti. A választmány megalakulása a következő: a selmezbányai osztályt Révay A. o. elnök személyesen, a marosujvári osztályt Ballay János, a fernezei és felsőbányai osztályt Kellner A., a mizserfai osztályt Matejka Gy. írásbeli megbízások folytán, a körmezbányai osztályt Haniska Antal, a zalatnai osztályt Szekerássy I., az iglővidéki osztályt Pokorny József, az abrudbányai osztályt Klinger Béla, az

aranyidai osztályt Donovan István, a vashegyi osztályt Jokóby Ferencz, a budapesti osztályt Vancso József, a pilisvörösvári osztályt Pischl László, a somsálbányai osztályt Pohly János képviselte, utóbbiak titkos választás eredménye alapján.

Elnök felolvastatja a központi-pénztár június 28-án tartott rovanésának jegyzőkönyvét, melynek adatai szerint: Bevétel készpénzben: 96 K. Kiadás: 127 K 67 f. Maradvány: 900 K 31 f. Találatott készpénzben 228 K 34 f. Értékpapirokon 671 K 97 f. Összesen: 900 K 31 f.

Pénztáros részletezi a kiadás tételeit, melyek között nagyobb kiadás a Bányászati és Kohászati Egyesületnek alapító tagság után fizetendő 1910. évi részlet fejében 60 K s 500 drb alapszabály nyomtatási költsége fejében 36 K. Úgy a pénztárt vizsgáló bizottság mint a pénztáros jelentése tudomásul szolgál.

Elnök elöadja, hogy a legutóbbi választmányi ülés óta az egyesület 2 osztálylyal erősödik és pedig a sajtóvölgyi osztálynál 12 taggal. A kapnikbányai osztály ugyan még nem alakult meg, de a megalakuláshoz szükséges adatokkal rendelkezik s így a megalakulás bejelentését minden nap várjuk. Örvendetes tudomásul szolgál.

Titkár felolvassa az egyesületbe belépni szándékozók jegyzékét. Belépések a következők: *a selmeczi osztálynál*: Zorda János kohófelvigyázó; *a felsőbányai osztálynál*: Dacher Mihály bányafelvigyázó; Dul Sándor bányafelvigyázó, Szász Károly irodasegéd, Márjás Andor, Labina József és Serbán Simon v. bányatanulók; *az abrudbányai osztálynál*: Vazdugán János zúzómű s. felvigyázó, Ötvös Miklós v. bányatanuló, Jánky Ferencz bányafelvigyázó; *a somsálybányai osztálynál*: Bránszky József bányafőfelőr, Zsibriczki János bányafelvigyázó; *a most megalakult sajtóvölgyi osztálynál*: Krausz Simon bányafőfelőr, Lukács Félix bányafőfelőr, Bauhofer László főgépezs, Bittner János, Bruck Richard, Bukova Joachim, Dovola József, Klaucsek Henrik, Korfanta István, Lapdafszi Gyula, Lévai János és Ocsenás Antal bányafelőrök. Miután nevezettek felvétele ellen kifogás nem merült fel, a választmány őket a tagok sorába örömmel felveszi.

Kilépett *a mizserfai osztálynál* Gócz András, *a vashegyi osztálynál* Schwirian János, *a felsőbányai osztálynál* Berindán László nyugbérezés, Ernszt Sándor Ó-Radnára, Huszár Vilmos, Koblicska György, Lábos Károly és Pfeilmajer Ödön Petroszénybe való áthelyezés folytán; *a selmeczbányai osztálynál* Preisz Ferencz elhalálozás, s *a marosujvári osztálynál* Földvári Károly mázsatisztté történt ki nevezés folytán.

Új belépés összesen 24, kilépés 10, s így a tagok jelenlegi álladéka 385. A kilépések sajnos tudomásul szolgálnak. A magántársulati alkalmazottak közös társ pénztárának kreálására vonatkozólag a jelen választmányi ülésig nem érkeztek be a várt részletek s így folytatólag

napirenden tartatik a javaslat. A választmány örömmel venné, ha azt mihamarább megvitatná egy legközelebbi helybeni választmányi ülésen, hogy kész tervvel járulhatna a közgyűlés elé!

Elnök visszatérve a múlt évben Marosujváron tartott közgyűlésnek ama határozatára, hogy a közös memorandum a tavaly Nagybányán tartott tiszti értekezlet alapján teendő lépések eredményének befejezéseig tartandó függőben, értesít, hogy a következő napokban a nagybányai memorandum ügye a főtisztviselők által a nagyméltóságú Pénzügyministeriumnál szorgalmaztatik. Ennek tudomásul vétele mellett elhatározatott, hogy az esetben, ha a mostani lépések kellő eredményt nem nyújtanának, a memorandum a közgyűlés elé terjesztendő s teljes szövegében a magas kormányhoz benyújtandó.

Elnök ismerteti, hogy jövő év tavaszán 40 éves szolgálati idejét betölti, nyugalomba vonul s Selmezbányáról eltávozik, kéri a választmányt, hogy utódról gondoskodva jelöltet ajánljon a közgyűlés elé, de az összes jelenlevők óhajára lemondása szolgálatának végeig függőben tartatik.

Előadja továbbá az elnök, hogy a múlt évi közgyűlés a jelen évi közgyűlés helyül Felsőbányát választotta. Ez ügyben érintkezésbe lépett nevezett osztály-elnökséggel s lépéseinek eredményét az osztály jegyzőkönyvének felolvasásával ismerteti, mely szerint a választást elfogadja s közgyűlés idejét augusztus 20—21-ére tervezi a választmány s a közgyűlés idejét augusztus 20-án d. u. 3 órára mondja ki. A közgyűlést ugyanaznap ugyanott d. e. 11 órakor egy választmányi ülés előzi meg. A programot a központi elnökség a felsőbányai osztály elnökségével egyetemben állapítja meg. A vidéki osztályoknak a közgyűlésen való képviseltetéséről szintén a központ intézkedik oly értelemben, hogy ha valamelyik osztály sem az illető osztályelnököt, mint az alapszabályokban megnevezett törvényes kiküldöttet, sem pedig esetleges akadályoztatása esetén kiküldendő külön megbizottat a közgyűlésre nem küld ki, bármelyik, a közgyűlésen jelen lévő taggal képviselhetetik magukat az osztályok, úgy azonban, hogy kívánságaikat előzőleg a központtal idejekorán közlik.

Indítványok során elhatározatott, hogy a közp. tagsági díjjal hátralevők önként elvállalt kötelezettségüknek eleget tenni erkölcsi kötelességüknek tartsák, mire több tárgy hiányában elnök a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Vancso József és Klinger Béla tag urakat kéri fel s a gyűlést bezárja.

K. m. f.

Kellner,
közp. elnök.

Matejka Gyula,
közp. jegyző.

Hitelesítők:

Vancso József.

Klinger Béla.

Jegyzőkönyv.

Felvételett Selmezbányán, a Magyar Bányász és Kohász Altisztek Országos Egyesülete Selmecz-vidéki osztályának 1910. évi július hó 3-án, a m. kir. bányásziskola helyiségében tartott ülésén.

Jelen vannak: Révay Adolf elnök, Vancsó József alelnök, Gindl János pénztáros, Schoucsik Antal jegyző, Ballay János, Chladny Antal, Donovall István, Dániel Mihály, Haniska Antal, Honek Ignác, Haláth Adolf, Haláth János, Hillay Márton, Jakóby Ferencz, Kellner Aurél, Kartalik Ferencz, Klinger Béla, Lupták István, Matejka Gyula, Némethy Sándor, Pischl László, Pohly János, Pokorny Antal, Pokorny József, Prandorfi Samu, Paduch István, Szászik Ferencz, Szekerássy János, Szepesi Lajos, Szabó Ferencz és Suba Lipót.

Tárgysorozat: Elnök a folyó évi június hó 12-én tartott osztálygyűlés alkalmával távollétében történt egyhangú megválasztásában nyilvánuló bizalmat megköszöni s kéri az osztály tagjait, hogy a reá bízott teendőkben őt támogassák s viszont igéri, hogy a tagtársak érdekeit mindig szíven viseli és buzgalommal iparkodni fog az egyesület érdekeit is előmozdítani; üdvözli a megjelent tagokat s a gyűlést megnyitja.

Kellner Aurél az osztály nevében az új elnököt üdvözli s kéri őtet, hogy elvállalt hivatásában buzgón működjék, hasson oda, hogy a tagok bizalmát megnyerje s az osztály a gyűléseken eddig tapasztalt gyér látogatások felett roszszalását fejezi ki és kimondja, hogy minden tag erkölcsi kötelességének tartsa a gyűléseken pontosan megjelenni.

Elnök szomorú szívvel és mély megilletődéssel emlékezik meg Preisz Ferencz tagtársnak múlt hó 28-án váratlanul történt elhunytáról s bejelenti, hogy az osztály nevében ravatalára koszorút helyezett, melynek költsége 18 korona 50 fillér. Osztály igaz részvétellel veszi tudomásul a lesújtó hírt, miről a boldogult özvegyét és családját részvét-irat kíséretében jegyzőkönyvi kivonattal értesíti.

Gindl János pénztárnok az osztály vagyoni állapotáról tesz jelentést. Bevétel: 72 korona 42 fillér, kiadás 23 korona 50 fillér. Maradvány: 48 korona 92 fillér. Tudomásul vétetett.

Matejka Gyula és Ballay János a pénztárt felülvizsgáló tagok felolvassák a jegyzőkönyvet, hogy a folyó hó 2-án az elnök közreműködésével a pénztári naplótát tételenként megvizsgálták és a pénztári álladékot rendben találták. Tudomásul vétetett.

A folyó évi augusztus hó 20-án Felsőbányán tartandó közgyűlésre az osztály részéről az elnök küldetett ki s részére 50 korona utiköltség lett megszavazva.

Elnök előadja, hogy központi elnöknek lemondása folytán szükségesnek mutatkozó új központi elnöknek jelölése, bizalmas forrásból vett

értesítés alapján a választmány által fel lesz függesztve, s így a jelölés az osztály részéről is függőben marad.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Paduch István és Szepesi Lajos tagok kérettek fel. A meny nyiben további indítványozási jogával senki sem élt, elnök a gyűlést bezárja.

Révay Adolf
elnök.

K. m. f.

Schoucsik Antal
jegyző.

A jegyzőkönyv hiteléről :

Paduch István.

Szepesi Lajos.

A pénztár nyilvános nyugtája.

A magyar bányász és kohász altisztek országos egyesületének közp. pénztárába befizettek tagsági és beiratási díjakat: A zalatnai osztály részéről 12 K. Az Abrudbányai osztály 15 K. A »Jószerecsét« szerkesztősége 53 K. Paduch István 1 K. Iglóvidéki osztály 24 K. Fernezei osztály 9 K. Kapniki osztály 19 K. Felsőbányai osztály 22 K.

Tisztelettel felkérjük az osztály-elnökségeket, hogy az 1910. évre szóló tagsági díjakat minél előbb a központi pénztárba beküldeni sziveskedjenek.

Selmeczbánya, 1910. évi július hó 20-án.

Kellner Aurél
közp. elnök

Gindl János
közp. pénztáros

Meghívó.

A »Magyar Bányász és Kohász Altisztek Országos Egyesülete« 1910. évi augusztus hó 20-án Felsőbányán a Korona-vendéglő nagytermében délután 3 órától kezdődő második rendes közgyűlésére.

Alapszabályaink rendelkezéséhez képest a közgyűlés tárgysorozata a közgyűlés előtt oly időben hozandó a tagtársak tudomására, hogy azok indítványait és javaslataikat még idejekorán benyújthassák a központi elnökségnél. Midőn eme kötelességemnek megfelelek, egyesületünk minden egyes tagjának szives figyelmét a napirenden álló nagyfontosságú tárgyakra ezennel felhívom és különösen kiemelem, hogy a »Memorandum« ügyét most már végleges eldöntés alá kell vinnünk és a magán-bánya- és kohó-altiszteknek a nyugdíjügy rendezésére vonatkozó kívánságait, az ide vonatkozólag a közgyűlés elé terjesztendő javaslatok alapos megvitatása után végérvényes alakban az illetékes fórumok elé kell terjesztenünk. Kötelessége lesz a közgyűlésnek, hogy mindkét nagy fontosságú ügyet végérvényesen elintézzék s határozott állásfoglalásával, a magyar bányász- és kohász-altisztek együltérzését és összehozását kétségbenvonhatatlanul dokumentálja. Meg vagyok győződve, hogy eme felhívásom osztatlan viszhangra talál minden magyar bányász- és kohász-altiszt szívében, — és, hogy az osztályok kiküldendő bizalmasai felelősségük és kiküldetésük fontosságának tudatában, teljes erővel azon lesznek, hogy a központi választmányt az egyesület felvirágoztatása tekintetéből e második közgyűlésen napirendre tűzött javaslatainak célirányos és megfontolt módon történetű megvalósítása iránt való törekvésében egyszerűen és önzetlenül támogatni fogják.

Számszerint megerősödünk, osztályaink szaporodása révén eszméink már-már a köztudatba mentek át; — most tehát csak arra kell törekednünk, hogy ösztöndíjtagozásunknak nyilvános jelét adva, végre valahára odáig eljutottunk, hogy érvényesüljünk, — szerény, méltányos és jogos kéréseinket és kívánalmainkat érvényesítsük és megerősödött állásunk tudatában szerényen bár, de önértelenül kilépünk a nyilvánosság elé s értékünk és erőnk tudatában, szavunknak súlyt és tekintélyt szerezzünk mindenütt ott, hol a magyar bányászatról és kohászátról és a magyar bányász- és kohász-altishti kar ügyeiről szó esik.

Midőn még jelzem, hogy Litschauer Lajos kir. bányatanácsos úrnak, egyesületünk tiszteletbeli tagjának ígéretét birjuk, hogy a Felsőbányán megtartandó közgyűlésen és ottani tanácskozásainkban részt fog venni, — annak a reményemnek adok kifejezést, hogy Felsőbányán tartandó közgyűlésünk, úgy a megjelent tagoknak nagy érdeklődése folytán, mint az ott kozandó határozatok révén, egyesületünk történetében, korszakot alkotó, talán forduló pontot jelentő lesz.

Egyesületünk ügyét minden egyes tagtartásunk jóakarató pártfogásába ajánlom, és vagyok hazafias üdvözlettel

Selmeczabányán, 1910. évi július hó 15-én.

Kellner Aurél s. k.

közp. elnök.

Közgyűlésünk részleges programját a következőképpen állapítottuk meg:

1. **Érkezés Felsőbányára** augusztus hó 19-én délelőtt, vagy este Fogadtatás a vasúti állomáson; elszállásolás.

2. **Ünnepi Istentisztelet** Szt. István első magyar Királyunk emlékének megünnepelésére, augusztus 20-án reggel 9 órakor. Testületileg való felvonulás.

3. **Választmányi gyűlés**, augusztus 20-án délelőtt 11 órától kezdődőleg a »Korona« vendéglő nagy termében.

4. **Közgyűlés** u. az nap délután 3 órától kezdődőleg a »Korona« vendéglő nagy termében.

A közgyűlés és az ezt megelőző választmányi ülés **tárgysorozata:**

1. A közgyűlés ünnepélyes megnyitása; a vendégek üdvözlése; a megbízó levelek átvétele; a közgyűlés megalakulása;

2. Titkár beszámolója az egyesület múlt évi működéséről;

3. Pénztári számadás beterjesztése;

4. A pénztárt vizsgáló bizottság jelentése s az elnökségnek a felmentvény megadása; a titkár és pénztáros tiszteletdíjának megállapítása;

5. A jövő évre szóló költségelőirányzat megállapítása;

6. Pénztárt vizsgáló bizottság megválasztása a jövő számadási évre vonatkozó megbízással;

7. A vidéki kiküldöttek jelentés-tétele, az osztályok, múlt évi működéséről;

8. A memorandum esetleges új szövegezése s határozathozatal beterjesztése ügyében.

9. Az iglói és mizserfai osztály javaslata a magán-bánya- és kohó altisztek nyugdíj-ügyének rendezése tárgyában. Határozathozatal e tárgyban.

10. Indítványok.

11. Javaslatok.

12. Felolvasások, esetleg előadások.

13. A jövő évi közgyűlés megtartására vonatkozó határozathozatal.

14. A közgyűlés ünnepélyes berekesztése.

5. **Közvacsora**, este 8 órakor, a »Korona« vendéglő nagy termében. Részvételi díj 3 korona.

6. **Tanulmányi kirándulások** augusztus 21-én reggel 6, esetleg 7 órakor vasúton Nagybányára, Veresvizre, Kereszthegyre esetleg Fernezélyre. Viszszautazás Felsőbányára d. e. 11 órakor. D. u. a külső művek megtekintése.

7. **Hazautazás** augusztus 22-én.

Tudnivalók. A vidéki osztályok elnökségei felkéretnek, hogy a közgyűlésre kiküldötteket megbízó levelekkel ellátni sziveskedjenek. Azok a vidéki osztályok, a kik bármi okból megbízottat nem küldenek, részletezett felhatalmazást küldjenek be az elnökséghez, hogy az osztály titkos választás útján kijelölt képviselője, a megbízásnak, a kiküldők intenciójához képest megfelelni tudjon. 2. Indítványok csak akkor bocsáthatók tárgyalásra, ha a közgyűlés előtt 2 héttel, a központi elnökségnél írásban benyújtottak. 3. Javaslatok és indítványok egyenlő elbírálás alá esnek. 4. Nagyon kívánatosnak tartaná a központi elnökség, hogy a közgyűlésen résztvenni szándékozók, ebbeli elhatározásukat a »Felsőbányai Osztály« elnökével, Müllmann Antal úrral, az elszállásolás megkönnyítése végett jól előre és pedig *legkésőbb augusztus hó 15-éig* közölni sziveskednének.

Igen előnyös feltételek mellett, ércbányász- illetve zúzómű-felőröket és ilyen felvigyázókat keresünk nagy aranybányamű részére. Valamely hazai bányaiskolának elvégzése múlhatatlan követelés. Csak feltétlenül megbízható egyéneket fogunk ajánlani. Ajánlatok „987. R.” jelige alatt 20 filléres póstajegy melléklésével küldendők be a szerkesztőséghez.

4-5

Mérlegképes bányakönyvelő, magyar-német levelező tizenkét éves gyakorlattal, az özszes adminisztratív munkákban, bányaszámvitelben, szakmány- és üzemszámításokban, tőkéletes járatos önálló munkaerő, jelenleg előkelő kőszénbányavállalatnál alkalmazásban, azonnali belépésre állást keres. Szíves megkeresések e lap szerkesztőségébe kéretnek „1018. H.” jelige alatt.

3-3

Raktárosi vagy más ehhez hasonló **állást** keresünk bányánál vagyárnál, vagy géptelepnél azonnali belépésre kereskedői pályán tizen-négy év óta működő egyén számára, ki a magyar, német és román nyelvet tőkéletesen bírja. Szíves megkereséseket, 20 filléres póstajegy ellenébe „1120. S.” jelige alatt továbbít a szerkesztőség.

1-3

Stein Sándor

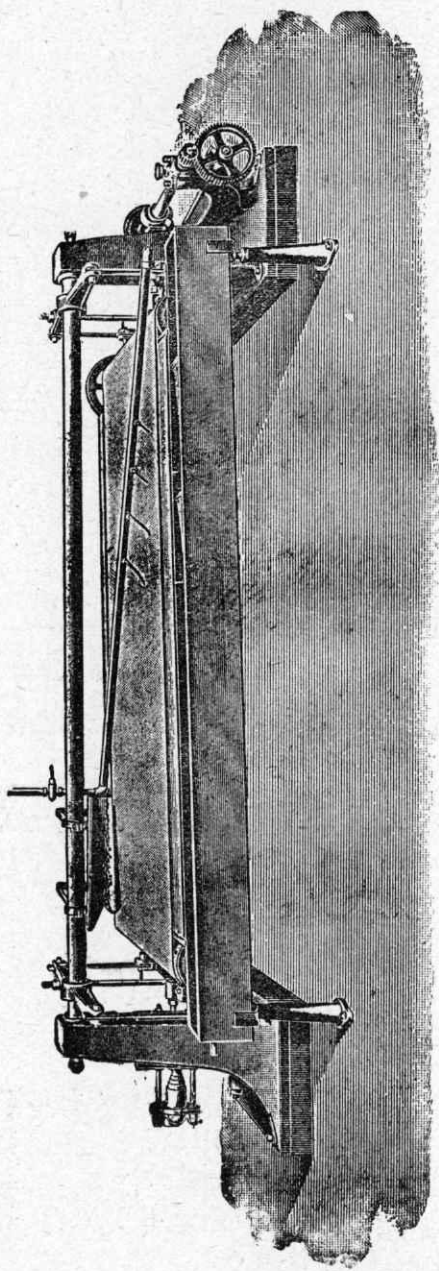
műszaki szijgyártó műhely.

BUDAPEST, VIII., Köztemető-ut 12 a.

↳ Ő Felsége a szerb király udvari szállítója. ↳

Ajánlja t. cz. bányatulajdonosoknak saját készítményű bányabőr felszereléseket u. m. mindennemű **mentő-öveket** zárapocscsal előírásosan készítve. **Mászó-öveket**, **biztonsági övek**, **bánya bőrruhák** eredeti Cromm-bőrből, **füst álarcokat** többféle mintákban. **Lószer-számokat** és mindennemű **tüzoltósegéd-eszközöket.** **Árjegyzéket kívánatra küldök.**

Kackelmann Károly és fia gépgyára Vihnye.

Villamos és gőzhajtású szállítógépek	Dugattyús és centrifugal bányaszivattyúk	Szabadalmazott	Bartsch-féle körlököszerék
Érczelőkészítőművek	Legújabb szerkezeti W		Aknatornyok
Zúzoberendezések	aprítógépek, osztályozó		Aknaberendezések
Szabadalmazott	sziták, mosó-dobok, W		
Humboldt-féle rázószerek	W ülepítő-gépek. W		

ROHONCZY J.

PARCELLÁZÓ ÉS INGATLAN ÉRTÉKESITŐ VÁLLALAT
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-ÚT 17. SZÁM.

Birtokok parcellázását saját költségeimmel fedezem, úgyszintén azok elcserélését esetleg eladását csekély díj ellenében pontosan és lelkiismeretesen eszközölöm. Aki házáat, birtokát eladni vagy :: elcserélni óhajtja, forduljon hozzám. ::

Minden tudakozódásra irodám készséggel díjtalanul megadja a kellő felvilágosítást.

FOGAK

szájpadlás és gyökerek eltávolítása nélkül 4 koronától feljebb,
:: **10 ÉVI JÓTÁLLÁSSAL.** ::

Az általam készített és a párisi fogorvosi akadémia kiállításán kiténtetett fogak rágásra kitűnően használhatók, könnyen megszokhatók, a beszédben semmiféle zavart nem okoznak, szagot, ízt nem kapnak, a szájból ki nem vehetők és a valódi fogakat teljesen pótolják. Továbbá aranyhidak és koronák egyedüli ::
specziális készítője ::

SCHATZ JENŐ

TEKNIKAI FONÖK

Budapest, VII., Wesselényi-utca 60., I. 4. szám.

Fogorvosi intézet = Rendelés egész napon át este 8 óráig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Szakorvosi rendelés fog- és szájbetegék részére.

Fogtömések a leggondosabb kezeléssel. Speciális, fájdalom nélküli fogműtétek. Régi rossz fog-
:: sorok átalakítása megvárható. Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek. Mérsékelt árak. ::

A hirdetésekre való reflektálásakor kérjük mindig lapunkra hivatkozni.

Angló-American

finom angol úri szabóterem

Budapest, VIII., Baross-utca 4. szám 1. em.

A legegánsabb és legfinomabb úri öltönyöknek és felöltőknek egyedül az Angló-American cég a speciális készítője, kizárólag angol kelméből.

== Készpénz, valamint amerikai hitelrendszer. ==

Közigazgatási ügyekben

u. m. honossági, illetőségi, örökbefogadás, házassághoz dispensáció (kihirdetés aluli felmentés) kivételes nősülési engedély kieszközlése, nagykorúsítás, névmagyarosítás, iparengedély megszerzése és közigazgatási ügyekben legmegbízhatóbb értesítéssel szolgál. Ügyszintén bármely ügynek gyors és lelkiismeretes lebonyolításáról, valamint a szükséges okmányok beszerzéséről gondoskodik.

FELLNER ÁRMIN közigazgatási és okmánybeszerzési irodája
Budapest, VI., Szondy-utca 79. sz.

Alapított 1888. évben

Alapított 1888. évben

REFORM

tudakozó- és inkaszszó-intézet

tulajdonos:

Székely Sándor

Budapest, VI. kerület, Andrassy-út 66. szám.

Kereskedelmi és magán információs legmegbízhatóbban beszerezhetők jutányos díjak mellett.

Külön inkaszszó osztály

! Villamos zseblámpa !

Mindenkor használatra készen. Gyenge nyomás az
:: ujjal és élénk villamos fény árad szét. ::

Teljesen veszélytelen!

Könnyen és kényelmesen hordható a zsebben és évekig használható.
A villamos batteria, ha már felhasznált, ujjal helyettesíthető.

== Ára teljes felszereléssel 3 korona. ==

Nagyító lencsével 4 K.

Batteria 1 K.

Szétküldés utánvétellel.

Neumann József

Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 16. szám.

Beretváld önmagadat

az amerikai biztonsági beretva-készítéssel.

Ez a világon a legkellemebb használatu és a legjutányosabb készülék! A gyakorlatlan kéz is leveszi kifogástalanul a legkeményebb szakált gyorsan, simán. Még sötétben is biztosan és veszélytelenül beretválkozhatunk. Egyedüli védelem az undorító ragályok, mint például a szakálsömör ellen. A készülék használatra készen, legfinomabban ezüstözve, portómentesen csak 5 korona 20 fillérbe kerül s a pénz be üldése ellenében, vagy utánvétel mellett rendelhető:

D. E. Scheffer

Budapest, VII. ker., B:1093-tér 13. sz.

A készüléket csak egyszer kell megvenni, készüléke különös és egy emberéletlen a kárt. 1907-ben 50.000 darab kelt el.

Igen sok elismerő levél.

A hirdetésekre való reflektálásokról kérjük mindig lapunkra hivatkozni.

FUCHS SÁNDOR

épület- és mülakatos-mester
Budapest, VII., Kisdiófa-utca 8.

Elvállal mindennemü lakatos- és mechanikai munkákat, úgy mint: épület vasalását, rolót, napellenzőket és diszráczokat, tűzhelyeket felelőség mellett és vilanyszereléseket. Költségvetést és rajzokat díj nélkül küldök.

Pénzkölcsön!!

Vidéki szilárdan épített bérházakra: 10–50 évi törlesztésre 5%-os kamatozás mellett, a becsérték 55%-át. **Földbirtokokra:** 10–60 évi törlesztésre 4%-os kamatozás mellett, a becsérték 70%-át. **Drága kölcsönöket konvertálunk.** Beküldendő: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokív. **Tisztviselőkkölcsön:** 10–30 évi törlesztésre 6%-os kamatozás mellett. **Megszerezzük a legmagasabb kölcsönt.** **Közlendő:** életkor és szolgálati idő. Személyhitel 200 koronától 20.000 koronáig 8%-os kamatozás mellett.

Orsz. Hitel- és Kölcsönszerző-Vállalat Igazgatósága

VI. kerület, Izabella-utca 67. szám.

Telefon: 101–28.

Alapított: 1898. évben.

Felvilágosítás díjmentes. = Válaszbélyeg.

PAULOVITS JÁNOS

Cs. és k. sz. orvosi kötszerész.
Patent sérvkötő, haskötő köldök-
kötő.

Budapest, VII., Akácza-u. 24. szám, földsz.

Erős bányasérvkötők, érszorítók, haskötők, vesetartók, mülábak, műkezek, támgépek, érharisnyák, egyenestartók, valamint mindennemü orthopádiai kötszerek lejutányosabb árban.

Árjegyzés ingyen és bérmentve. — Mindn saját készítménye.

A hirdetésekre való reflektáláskor kérjük mindig lapunkra hivatkozni.

BECK KÁROLY

épület- és műlakatos, szab. ablak-
szellőztető-készülék és önműködő
:: zajnélküli ajtócsukó-készítő ::

BUDAPEST

VIII., József-utca 14. sz.

Szabadalmi sz. 16794.

Költségvetésekingyen

Mérték-vétel végett szives-
kedjék hozzám fordulni.

Ablakszellőztetők ára:

Legnagyobb, legnehezebb és díszes	25- K
Rendes ablakok iskolák, intézetek, magánlakásokhoz.	13- K
Könnyebb szimpla ablakokhoz	9- K
Klozetablak	7-60 K

3500 darab már használatban van.

Ablakszellőztető készülékeimet a következő nevesebb helyeken használják: Nemzeti Kaszinó,
Keresk. ministerium, Ref. főgimnázium, M. kir. Ludovika, Kíspesti áll. elemi iskolákban s
több kórház és iskolában és vidéken is kitérőnek bizonyultak.

„TITANIT“

Ceipek módszerű magyar biztonsági robbantó anyag r.-t.

Kitűnő magyar gyártmány. Ütés-nyomás- hő és fagy iránt teljesen érzéketlen. Bárhová szállítható és bárhol raktározható. Kezelése egyszerű és veszélytelen. Robbantó erejére nézve az összes eddigi robbanó anyagokkal versenyez.

Ára mérsékelt.

Kísérletek a gyár költségén végeztek.

Bővebb felvilágosítással szolgál
központi iroda és eladási hivatal

Budapest, V., Mérleg-utca 3.

Telefon: 45—31.

Távirati cím: Ceiptitanit.

6—26

Műszaki és egyéb nyomtatványok.

(Az árak 100 ívenként értendők.)

I. Építési nyomtatványok.

Rsz. 103.	Előméret	K	3'—
» 94.	Költségvetés (építési) belv	„	3'—
» 95.	„ „ külv	„	3'—
» 199.	D) Munkabérek és anyagárak jegyzéke külv	„	3'—
» 200.	Ugyanaz belv	„	3'—
» 201.	E) Arelemzés (építési) belv	„	3'—
» 202.	„ „ külv	„	3'—
» 203.	Építési „ gazdálkodási kimutatás	„	3'—
	Némethy, Építési tanácsadó, 2 kötetb.	K	20'—
	Sobó, Középteszlet, 2 kötetben	„	32'—

II. Bányamérési nyomtatványok.

» 102.	A bányamérés tökéletes jegyzéke	K	3'—
» 174.	Háromszögoldalok számítása, 2 db egy íven	„	5'—
» 175.	Kompaszmérés jegyzőkönyve	„	3'—
» 176.	Szintezés jegyzőkönyve	„	3'—
» 179.	Szögmérés a sorozati mérismód szerint, 2 drb egy íven	„	5'—
» 188.	Egyszerű szögmérés	„	5'—

III. Egyéb nyomtatványok.

» 178.	Bérczédula bányamunkások részére, 4 drb egy íven	„	2'—
» 197.	Fizetési nyugta állami tisztviselők részére, 2 drb egy íven	„	3'—

Mint oly töltőtollat, mely aránylag nem nagy ára mellett mégis minden igényt kielégít, igen ajánlhatjuk a

„Red Dwarf” töltőtollat.

Egyet se adtak vissza — tehát jó! Ára 7 korona.

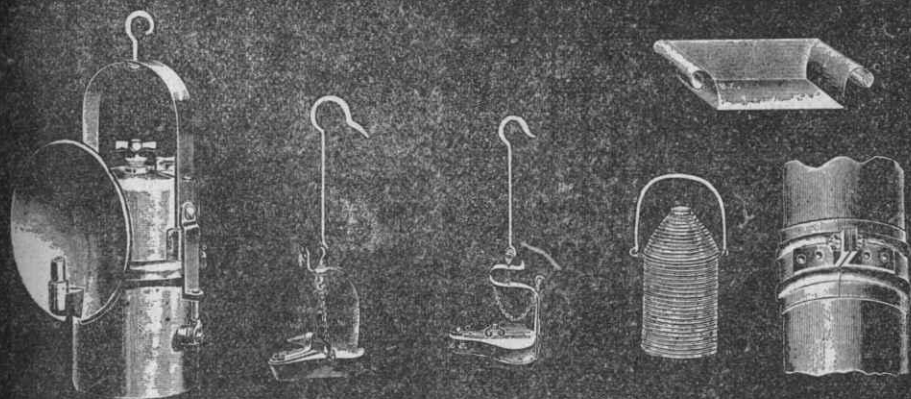
: : : Kitűnő és tartós könyvkötészeti munkák hivatalok részére. : : :

Richter-, Riefler-, Gisy- és Kern-féle rajzeszközök eredeti gyári áron.

Minden nyelvű szakkönyvek beszerzése ered. bolti áron.

Joerges Ágost özv. és fia

könyv- és papirkereskedése, (önnykiadó) i. v. a. t. a. l. és könyvnyomdájá
Selmeczbányán.

BARTOS ZOLTÁN

BÁNYAFELSZERELÉSEK GYÁRA

BUDAPEST, VI. ARADI-U. 60 SZ.

ÁRJEGYZÉK KIVÁNATRA.

Rendelések *Bartos Zoltán* Budapest, VII., Gizella-út 53. alá címzendők.

Bányaüzemvezetői vagy **főaknászi állást** keresünk tizenkét évi gyakorlattal bíró selmeczbányai bányaiskolát végzett harminczkét éves és nő egyén számára, ki úgy érez mint szénbányászatban, mélyfúrásnál és kutatásoknál teljes jártasságot szerzett. Igényei: lakás, fűtés és világításon kívül legalább 200—240 K havonként. Az állást rövid időn belül elfoglalhatja. Ajánlatokat „1064. R.” jelige alatt szívesen továbbít a szerkesztőség.

2-4

A »Jószerecsét« második és harmadik évfolyamához vászonkötésű bekötési táblákat szállít *Grohmann Gyula* könyvkötészete Selmeczbányán. Beküldött évfolyamokat, kötetenkét (egy évfolyam két kötetben) bekötve 3 K 20 f árban. Egy-egy kötet egységára 1 K 60 f. 1-x.

Első-rangú magyar **bányászati szakkönyvtár** eladó. Közelebbi felvilágosítással, könyvtár címjegyzékével és árajánlattal, komoly érdeklődőknek, szívesen szolgál a szerkesztőség 10 filléres levélportó ellenében.

1-4

Teknikai tartalmú hirdetések
felvételével megbíztuk:

Grosz (Gyárfás) Pál urat
Budapest, Rákospalotán.

A Központi Váltóüzlet Részvénytársaság
Budapest, (V. ker., Szabadság-tér 3.)

*Mindennemű értékpapirokat, sorsjegyeket, ércpénzeket,
külföldi pénznemeket, a mindenkori hivatalos napi árfo-
lyamon vesz és elad.*

A hátralékos előfizetések szíves beküldését kérjük.
